

Lenkijoje.
Prisiminus 1410.
Klauda Pataisyta.
Kun. J. Svirnelis Indijoje.
Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
Kopija 5c

L A I S V Ė

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 15 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Sausio-January 18, 1947 ★ ★ ★ Metai XXXVII. Dienraščio XXIX.

Sekmadienį, sausio 19 d., Lenkijai bus ženklia diena — įvyks rinkimai i Lenkijos seimą.

Dėl šitų rinkimų Amerikos komercinė spauda buvo prišandalyta tiek, kad, skaitydama, žmogus niekaip negalėtų atrinkti, "kur ranka, kur koja."

Viena aišku: liaudies priešams Mikolaičikas — geras žmogus; jo partija jiems patinka.

Viskas kitkas dabartinėje Lenkijoje jiems nekošer. Na, tai ir verda smalą!

Nepaisant to, atrodo, jog rinkimus laimės ne Mikolaičiko, bet liaudies partijos, remiamos lenkų tautos.

Naujai išrinktasis seimas padės tvirtus valstybinius pagrindus, pagal kuriuos lenkų tauta kurs demokratinį, laisvą, laimingą ir kultūringą gyvenimą.

Nuoširdžiai linkime milijonams lenkų, kurie eis sekmdienį prie urnų: LAIMEKITE!

★ ★ ★
Lenkija — Lietuvos kaimynas. Taigi mums negali nerūpėti jos vidurinė santvarka, jos ekonominė, kultūrinė ir politinė buitis.

Kadaise lietuvių-lenkų tautos rišo vienos valstybės ryšiai. Jas rišo bendra kovą prieš bendrą priešą — vokiškuosius plėšikus. Jas rišo niekad nepamištamasis žalgiris.

Jei anų laikų Lietuvos-Lenkijos valdovai būtų buvę apdairūs, tai jie, sumušę žalgirio mūsų kryžiuočius, būtų nepadėję ginklo, o būtų gražinę Lenkijai Pamari, Lietuvai Klaipeidą ir dalį Rytų Prūsijos. Bet visa tai buvo pražiop-sota.

Teko išlaukti virš penki šimtai metų, ligi toji istorinė klaida buvo atitaisyta. Ją atitaisė socialistinio krašto Raudonoji Armija, kurioje ir ainiai ty didvyrių, kurie 1410 metais parbloškė kryžiuočius!

★ ★ ★
Prieš 500 metų Lietuvos ir Lenkijos jungimui ryšius gaminio monarchai, bajorai ir aukštoji katalikų dvasiškija.

Dėl to jie buvo netvirtai, jų sudaryme liaudis neturėjo jokio balso.

Abiejų tautų šovinstai visa tai išnaudojo neapykantai sėti: lietuvius kiršino prieš lenkus, lenkus prieš lietuvius.

Šiandien tie patys ponai, aukštoji katalikų dvasiškija ir kitoki liaudies priešai — tiek lenkiški, tiek lietuviški — susivienijo ir dirba išvien. Jie lygiai neapkenčia tarybinės demokratijos Lietuvoje, kaip ir liaudiškos demokratijos Lenkijoje.

Išvada: lietuviai darbo žmonių privalo palaikyti broliškus ryšius su lenkais darbo žmonių kovoję prieš savo bendrąjį priešą.

★ ★ ★
Laisvės redaktorius gavo linkėjimus net iš Assamo, esančio šiaurinėje Indijoje.

Linkėjimas siustas žiemos švenčių proga, bet atėjo tik šiomis dienomis.

Rašo kunigas J. Svirnelis, s. c. (misijonierius), besidarbuojas tarp indusų, kad juos atvertus "prie tikrojo Dievo."

"...linkiu jums ne vien iš kokio formalistinio, bet iš visos širdies, iš draugiškumo ir dėl to, kad jaučiu esą mano šventa pareiga jums širdingai padėti už pagalbą, kurią man davėte per šiuos taip sunkius metus, ir su kuria, tiesą sakant, galėjau daug gero padaryti dėl sielu, vargšų žmonių ir Dievo garbės..."

★ ★ ★
Matyt, čia kdr nors glūdi mažas nesupratimas: niekas iš Laisvės pastogės niekad ne-

FRANCIJOS PREZIDENTAS ŽADA TARNAUT ŠALIAI, O NE PARTIJAI

Leonas Blumas Prašomas vėl Apsiimti i Premjerus; Jisai Darbavosi dėl Ūkinės ir Politinės Sutarties su Anglija

Paryžius. — Septyniems metams išrinktas Francijos prezidentas, senas socialistas Vincentas Auriol pareiškė seimui, jog kaip prezidentas jis netarnaus jokiai vienai partijai, "stovės virš partijų ir bus bešališkas tarpininkas." Jisai sakė, kad jo vadovas bus meilė Francijai ir respublikai.

Socialistas premjeras Leonas Blumas įteikė rezignaciją (pasitraukimą) prezident. Auriolui. Pranešama, kad prezidentas prašo Blumą iš naujo apsiimti i premjerus. Blumas yra 72 metų amžiaus ir silpnos sveikatos. Dėl to jis iš anksto buvo pranešęs, kad negalės toliau eiti premjero pareigų.

Balsavimui dėl Prezidento Tautos seimas ir respublikos taryba (lyg ir senatas) 452 balsais išrinko Auriolą prezidentu. Viso buvo 883 balsai. Taigi Auriolas gavo 21 balsu daugiau, negu pusę visų balsų. Už Auriolą balsavo socialistai, komunistai, kai kurie kiti vadinami kairieji, mahometonai (musulmanai) iš kolonijų ir tuli vidurio partijų atstovai.

Katalikų kandidatas i prezidentus August C. de Ribes gavo 242 balsus; radikalų žmogus Jules Gasser — 122, dešiniųjų liberalų kandidatas Michel Cle-

montello, Mass.

Sausio 16 d. mirė Juozas Petrikaitis-Petrick. Jo tėvai, Laisvės skaitytojai, Petrikaičiai gyvena Stoughton, Mass.

Laidotuvės įvyks sekmdienį, sausio 19 d., 2 val. diena, Melrose kapinėse. Kūnas bus išlydėtas iš Warabow koplyčios, Field St.

Velionis buvo 39 metų amžiaus. Jis buvo gerai pažįstamas Montelloj ir apylinkėj, taipgi buvo Luosybės Choro narys. Nuliūdime paliko žmoną Betty ir dvi mažas dukreles, taipgi ir tėvus.

Šią liūdną žinią telefonu pranešė Antanas Vasaris.

CIO Audyklų Darbininkų unija laimėjo algos pakėlimą, kuris reiškia darbininkams viso apie 55 milijonų dolerių priedą per metus.

rp siuntęs misionieriui kun. Svirneliui "pagalbos."

Mūsų nuomone, Indijoje šiandien degančiu klausimu yra ne kėlimas žmonių iš vienos tikybos i kita, bet padėjimas jiems nusikratyti britų imperialistų jungo, kad jie patys galėtų laisvai savo krašto reikalus spręsti.

Na, bet vis vien: dėkun kun. J. Svirneliui už linkėjimus!

Kukluksas Talmadge, neva Gubernatorius, Sako Neklausysias Teismo Sprendimo

Atlanta, Ga. — Herman Talmadge, užgrobes valdinius gubernatorių rūmus su valstijinės policijos talka, sako nesitrauksias iš vietos, jeigu net aukščiausias Georgijos valstijos teismas nuspres, kad jis negali užimti gubernatoriaus vietos.

Ligšiolinis demokratinis gubernatorius Ellis Arnall kreipėsi i aukščiausias valstijos teisma, kad atmetų kukluksą Hermaną Talmadge.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

Reakcinių dauguma valstijos seimelyje nutarė, kad Hermanas Talmadge turi būti gubernatorium madge'iu.

ARMIJA IR LAIVYNAS SUTINKA APVIENYTI GINKLUOTAS JĖGAS

Siūloma Vienas Bendras Viršininkas Armijai, Laivynui ir Oro Jėgoms; Apvienijimas Taupytų Karines Išlaidas

Washington. — Jungtinių Valstijų karo sekretorius Robertas Pattersonas ir laivyno sekretorius James Forrestal sutiko sujungti visas ginkluotas jėgas i vieną šalies gynimo tarybą, kaip kad siūlė prez. Trumanas. Skačiuojama, kad ginkluotų jėgų apvienijimas sutaupys 20 nuosimčių lėšų kariniams tikslams.

(Pirm šio armijos ir laivyno departmentų galvų susitarimo, prezidentas reikalavo, kad kongresas pasikirtų 11 bilijonų 256 milijonų dolerių karinėms išlaidoms per metus.)

Karo ir laivyno sekretorių priimtas planas siūlo štai ką: Armija, laivynas ir oro jėgos turi būti žinyboje vieno vyriausio šalies gynimo sekretoriaus. Jisai gamins bendrus strateginius planus visiem šiem trim karinių jėgų skyriam ir nusakys jiems pareigas.

Laivynas, armija ir oro jėgos bus laikomi lygiateisiais krašto gynimo skyriais. Kiekvienas skyrius turės savo viršininką - sekretorių. Bet skyrių sekretoriai bus skaitomi pasekretoriais, nes virš jų bus vienas vyriausias šalies gynimo tarybos sekretorius.

Karo taryba susidės iš bendro vyriausiojo sekretoriaus ir trijų pasekretorių, atstovaujančių armijai, laivyną ir oro jėgas.

Bus isteigtas bendras nuolatinis armijos-laivyno-oro jėgų štabas, sudarytas iš ne daugiau, kaip 100 karininkų.

Šį ginkluotų jėgų apvienijimo planą tvirtins Jungtinių Valstijų kongresas. Pranešama, kad dauguma kongreso narių užgirs jį.

Anglijos Skundas prieš Albaniją dėl Minų

Lake Success, N. Y. — Anglijos delegatas Jungtin. Tautų Saugumo Taryboje prašė greitai svarstyti angly skundą prieš Albaniją. Anglija įtaria, kad Albanija prikašiojus minų i jūrų sąsiaurį tarp Albanijos ir Korfu salos. Minos ten apardė porą karinių Anglijos laivų ir užmušė kelis desėtkus jūreiviu. Albanijos atstovas sakė, turbūt, Graikiškos provokatoriai pakioš tas minas.

NAUJAS TEISMAS VAISTININKUI DĖL PACIOS NUŽUDYMO

Albany, N. Y. — Valstijos apeliacijų teismas pakeitė žemesniojo teismo sprendimą, kuris buvo nusmerkęs mirt brooklynietį vaistininką Benjaminą Feldmaną kaip savo pačios nuuodytoją. Dabar Feldmanas bus iš naujo teisiamas.

STALINAS PAREIGŪNO SERMENYSE

Moskva. — Premjeras Stalinas stovėjo, kaip vienas iš garbės sargų, prie V. V. Vachruševos grabo. Velionis Vachruševas buvo anglies pramonės ministras rytinėms Sovietų Sąjungos sri-

tims.

ORAS. — Būsią šilčiau.

ORAS. — Būsią šilčiau.

ORAS. — Būsią šilčiau.

ORAS. — Būsią šilčiau.

ORAS. — Būsią šilčiau.

ORAS. — Būsią šilčiau.

ORAS. — Būsią šilčiau.

ORAS. — Būsią šilčiau.

LENKIJOS RINKIMAI LAISVI, SAKO LENKŲ ATSTOVYBĖ

Washington. — Lenkijos ambasadorius pavaduotojas, dr. Ignas Zlotowski pareiškė, jog visuotini rinkimai Lenkijoje šį sekmdienį bus laisvi ir nevaržomi, nepaisant teroro iš slapukų fašistų pusės. Jis užtikrino, kad šiuose rinkimuose visi turės lygias teises slaptuose, tiesioginiuose ir proporcionaliuose balsavimuose.

Mikolaičiko "valstiečių" partija ir kitos priešvaldiškos grupės taipgi turės saviškius tēmytojus ir balsų skaitytojus balsavimų vietoje.

Dr. Zlotowski, žymus mokslininkas ir rašytojas, sakė, kad jis nepriklauso jokiai partijai. Jis atmetė Mikolaičiko skundus Amerikai ir Anglijai prieš esamą

demokratinę Lenkijos valdžią. Tai esą melaginti kaltinimai, būk valdžia varžė Mikolaičiko "valstiečius" ar kitas partijas rinkiminiam vajuje.

Mikolaičiko partija dalyvaus rinkimuose 52-se apskrityse. Ir tiktai dešimtyje kitų apskričių tapo atmesti tos partijos kandidatai, nes jie negavo reikiamo skai-

čiaus piliečių parašų, o kai kuire parašai dar buvo suklastuoti.

Lenkijos atstovas dr. Zlotowski taipgi pranešė, jog toje dešimtyje apskričių i "valstiečių" partiją sulindo ir fašistai-teroristai, kad jos vardu labiau galėtų kenkti valdžiai.

ORAS. — Būsią šilčiau.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STag 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00
United States, six months	\$3.75
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$8.00
Canada and Brazil, six months	\$4.00
Foreign countries, per year	\$9.00
Foreign countries, six months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Sekmdienij Rinkimai Lenkijoj

Sausio 19 d. Lenkijos liaudis pirmu kartu savo istorijoje turės laisvus ir demokratinius rinkimus. Bus išrinkta seimo nariai, kurie sudarys vyriausybę. Demokratinės liaudies bloko sudaro: Darbininkų (Komunistų) Partija, Socialistų Partija, Nepriklausoma Valstiečių Sąjunga ir Demokratų Partija.

Laikinoji liaudies vyriausybė suteikė visoms partijoms tiek pat laiko ir teisių naudotis radijo stotimis, net agitacijai po lygų kiekį visoms partijoms popieris. I demokratinę liaudies bloką atsikaklė jėgi ponos Mikolaičiko partija, pasivadinus — Valstiečių Partija. Pradžioje jis ir jo sėbrai grūmojo, kad net balsavimuose nedalyvaus, bet vėliau sutiko juose dalyvauti.

Mikolaičiko taip vadina Valstiečių Partija, nėra valstiečių, bet reakcijos. Miestuose, kur nėra nei vieno valstiečio, ten jos veikimas yra didžiausias. Aplinkui jo partija susispietė buržuazija, buvę fabrikantai, kurių fabrikus Lenkijos vyriausybė nacionalizavo, atvėrius hitlerininkai, dvarponiai ir buožės. Jo partija atstovauja seną Lenkiją, tą, kuri laikė pavergusi milijonus ukrainiečių, baltarusių ir lietuvių, kuri atvedė Lenkiją prie katastrofos. Jo partija atstovauja seną fabrikantų ir dvarponių tvarką. Jo partijos nariai yra vadais slapto fašistų judėjimo — teroristų, — kurie žudo Lenkijos demokratų. Vien Baltstogės srityje per mėnesį laiko teroristai nužudė 200 demokratų! Vietomis jie nužudė rinkimų tvarkymo komisijų narius, vietomis demokratinę partijų kandidatus.

Suprantama, kitos partijos ir Lenkijos vyriausybė negali raskas sudėjęs sėdėti. Daugelyje slapto fašistų mitingų rasta "Valstiečių Partijos" vadai, ten jų partijai atimta teisė, kaip teroristų grupei. Suprantama, kad Mikolaičiko pasekėjų atsidūrė ir kalėjimuose. Todėl jis kelia skandalą, būk "komunistai juos persekioja", būk "teroras viešpatauja Lenkijoj."

Užsienio kapitalistinės spaudos korespondentai atsisako persiųsti į Ameriką, Angliją ir kitas šalis žinias apie fašistų terora, apie Lenkijos pasiekimus. Jie diena iš dienos rašo korespondencijas prieš Lenkijos liaudį. New Yorko turėjų spauda pilna korespondencijų ir tuo pačiu kartu ji šaukia apie "komunistų cenzūrą"! Jeigu griežta cenzūra būtų, tai tokios korespondencijos iš Varšavos nebūtų išleidžiamos!

Sausio 16 d., New York Times išspausdino savo nuolatinio korespondento, Mr. Sydney Gruson, korespondenciją, kurioje perduoda net tas Mikolaičiko kalbos dalis, kur jis kurstė piliečius nuverstį esamą Lenkijos valdžią, kur šmeižė lenkų liaudies vyriausybę. Reiškia, Lenkijos vyriausybė leidžia tiems korespondentams rašyti, ką tik jie nori.

Prieš Lenkijos liaudies vyriausybę buvo atakų ir iš užsienio. Pirmiau Mr. Byrnes ir Mr. Bevinas siuntė jai notas, kodėl neskelbiami parlamentariniai rinkimai. Kada Lenkijos vyriausybė paskelbė rinkimų dieną ir taisykles, tai Mr. Bevinas ir Mr. Byrnes pasiuntė po tris protestų notas. Anglija net iki to daėjo, kad reikalavo, idant Lenkija duotų rinkimų taisykles užtvirtinti jos ambasadoriui Varšavoje, ponui Cavendish - Bentinck, kuris buvo areštuotas lapkričio mėnesį, kada jis atsilankė pas slapto fašistų veikimo vadą ir buvusį Hitlerio Geštapo narį grafą Ksaverą-Grocholską, dabar jau nuteistą suaudyti. Į protestų siuntimui talką buvo kviečiama ir Sovietų Sąjunga, kaip viena iš narių Krymo ir Potsdamo konferencijų, kur buvo aptariami Lenkijos reikalai.

Sovietų Sąjunga nepriėmė Mr. Byrnes'o pakvietimo. Sovietai sako, kad neleistina, kad kitos šalys kištųsi į grynai vidurinius Lenkijos reikalus. Kita, sako, kad Amerikos notoj išskelti apkaltinimai Lenkijos vyriausybei yra tie patys, kuriuos daro ponas Mikolaičikas. Molotovas sako, kad Mikolaičikas apgaudinėja Amerikos valdžią, jis skundžiasi prieš valdžios "terora", bet nepasako, kad jo partijos nariai išvien su fašistais dalyvauja banditų terore prieš demokratiją ir liaudies vyriausybę. Molotovas sako, kad Lenkijos vyriausybė prasikalstu prieš demokratiją, jeigu ji nekovoja prieš tuos banditus.

Mums atrodo, kad Lenkijoj demokratinis blokas pilniausiai rinkimus laimės. Po to bus sudaryta vienlypė vyriausybė, bus apvalyta nuo tokių ponų, kaip Mikolaičikas, kuris, būdamas valdžios, tik kenkia Lenkijos atsistatymo darbiui ir santykiams su Amerika, Anglija ir kitomis šalimis.

Reakcija, žinoma, deda viltį ant katalikų bažnyčios. Mikolaičikas per radiją kurstė piliečius prieš demokratinę partiją, šaukdamas, būk jos nori panaikinti katalikų bažnyčias.

Kunigija dirba išvien su reakcija. Bet atrodo, kad Lenkijos darbininkai, valstiečiai, smulkūs biznieriiai jau spėjo pažinti draugus ir vilkus avies kailyje.

Užbaigus Laisvės Vaju

Nėra garbingesnio darbo, kaip darbininkškos - demokratinės spaudos išlaikymas ir jos platinimas. Dienraščio Laisvės vaju neseniai baigėsi; pagreičiai ėjo ir dienraščio Vilnius vaju. L-svės vaju buvo vedamas dėl gavimo naujų skaitytojų, atnaujinimo senų prenumeratų ir sukėlimo aukų. Per daugelį metų mūsų dienraštis prašė kitiems svarbiems reikalams aukų, bet patsai bandė apsieiti be jų. Labai pakilę kainos ant išleidimo reikmenų privertė mus paprašyti aukų paties dienraščio išlaikymui.

Mes gerai žinome, kiek daug darbo, energijos ir pasišventimo idėjo į tą praklinų darbą mūsų garbingi vadininkai ir vadininkės! Mes žinome, kad daugelis mūsų skaitytojų nuosirdžiai priima vadininkus, noriai užsimoka prenumerata, paaukoja ir paaukoja už pasį jį atsilankymą. Bet pasitaike daugelyje vietų vadininkams po du ir daugiau kartų nueiti pas tą patį skaitytoją. Tai jo namie neranda, tai kitokia priežastis — jis negali tuo sykiu pasimokėti, o kai kur ir rimtai pasidiskusuoti, kol vieni, ar kiti klausimai tampa išsprendžiami. Tam reikia noro, energijos ir supratimo, kaip išaiškinti mūsų spaudos svarbą. Ir tą didelį darbą atliko vadininkai nuliekamu laiku nuo kitų savo būtinų darbų!

Užbaigus tą didelį darbą, reikia padaryti jo peržvalgą. Vajaus pasekmės rodo, kad neliko nei vienos stambios lietuvių kolonijos, kurioje mūsų draugys ir draugai nebūtų padirbėję. Tiesa, pasekmės ne visur yra vienodės, vienu daugiau gauta naujų skaitytojų, atnaujinta senų ir surinkta aukų, kitur mažiau. Suprantama, tas daug prigulėjo nuo laiko ir aplinkybių mūsų vadininkų, nuo tos talkos, kurią jie mokėjo ir galėjo susidaryti.

Pirmoji Dovana

Bendrai, atrodo, kad nuo Newarko ir Elizabeth kolonijų, nuo drg. K. Žukauskienės ir A. Stripeikos tenka pasimokyti. Newarkas ir Elizabethas yra stambios lietuvių kolonijos, bet vis vien yra daug mažesnės, negu Philadelphia, Brooklynas, Bostonas, bei Pittsburghas ir dar viena kita. Newarkas ir Elizabethas galima būtų net paskaityti viena lietuvių kolonija, nes miestai vienas su antru susieina, iš vieno į kitą nuvažiuoti yra arčiau, kaip tūlus lietuvių pasiekti Brooklynje, Philadelphiajose arba Detroito. Ir štai, čia per eilę metų mūsų vadininkai laimi pirmą dovaną, išlaiko garbės vėliavą! Per eilę metų toj vietoj stovėjo Antanas Stripeika; pernai ir šiemet pirmoj vietoj atsisotojo Katrina Žukauskienė.

Reikia pripažinti šių kolonijų vadininkams sugabumą ir mokėjimą prieiti prie savo brolių ir sesučių lietuvių ir išaiškinti dienraščio Laisvės svarbą. Reikia ir tą pažymėti, kad kai kurios artimos jų kolonijos vajuje dalyvavo skrynum. Taip Newarko artimas kaimynas Harrison - Kearny gražiai pasidarbavo LLD 136 kuopos vardu, Cliffside savo kolonijos garbę išlaikė veikiama LLD 77 kuopos vardu, o kiek tolimesnis kaimynas — Paterson, priešakyje su J. Bimba, gražiai pasidarbavo LLD 136 kuopos vardu. Reiškia, New Jersey lietuvių moka darbuotis savo dienraščio naudai.

Brooklynas Daro Progresą
Dienraštis Laisvė išėina Brooklynje, didelį lietuvių kolonijoj. Per eilę metų mes buvome toli atsilikę. Šėrininkai ir vadininkai ne kartą brooklyniečius barė už tai. Būdavo, mes teisinamės, kad čia šimtai lietuvių neprenumeruoja dienraščio ne todėl, kad jo nemyli ir neskaity, bet todėl, kad jie ant "standų", iš vakaro, jau nusiperka rytdienos Laisvę, — greičiau dienraštį gauna, negu gautų paštu. Tame yra daug tiesos, bet tai ne visai tiesa.

Antanas Balčiūnas ir Jurgis Kuraitis parodė, kad ir Brooklynje, nepaisant, kad čia šimtai Laisvės išvežama į standus, taip pat galima gauti daug naujų skaitytojų. Šiemet Balčiūnas ir Kuraitis ilgai laikėsi pirmoje vietoje. Lenkynės baigėsi tuo, kad jie pralaimėjo pirmą dovaną, bet laimėjo antrą. Abu veteranai sako, kad daug pasimokino ir sekamais metais truks ar plius — niekas kitas jų jau nepralenks! Bet nors skaitytojų klausime Brooklynas pirmos dovanos nelaimėjo, bet užtai pinigiskai pasilikimo pirmoj vietoj, sukeldamas \$797.09, kas yra labai svarbu.

Conn. Mass. Valstijos ir Jų Kaimynai
Kaip New Jersey vienoj pusėj yra artimas Laisvės kaimynas, taip Connecticut valstijos lietuvių yra kitoj. Čia taip pat yra stambios lietuvių kolonijos ir Conn. vadininkai laimėjo net dvi iš dešimties dovanų. Hartfordo vadininkai laimėjo 4-tą dovaną, o Waterbury vadininkė M. Svinčūnienė 6-tą dovaną. Abi šios kolonijos gražiai pasirodė ir finansų sukėlimu. Conn. valstijoj gerai pasidarbavo Bridgeportas, priešakyje su P. Baranausku ir J. J. Mockaičiu; New Haven, su J. Rudminu ir New Britain, su V. J. Valaičiu.

Massachusetts valstijos lietuvių visada yra geri Laisvės patriotai, ką įrodo jų milžiniški piknikai dienraščio paramai. Jie smarkiai pasidarbavo ir šio vaju laiku, laimėdami net tris dovanas. Lietuvių Literatūros Draugijos 2-ra didžiulė kuopa So. Bostone laimėjo 8-tą dovaną; Worcesterio kolonija su nepavargstančiu vadininku J. J. Bakšiu — 7-tą dovaną, o Broktono lietuvių, priešakyje su Jurgiu Šmaičiu — 9-laiko garbės vėliavą! Per eilę metų toj vietoj stovėjo Antanas Stripeika; pernai ir šiemet pirmoj vietoj atsisotojo Katrina Žukauskienė.

Reikia pripažinti šių kolonijų vadininkams sugabumą ir mokėjimą prieiti prie savo brolių ir sesučių lietuvių ir išaiškinti dienraščio Laisvės svarbą. Reikia ir tą pažymėti, kad kai kurios artimos jų kolonijos vajuje dalyvavo skrynum. Taip Newarko artimas kaimynas Harrison - Kearny gražiai pasidarbavo LLD 136 kuopos vardu, Cliffside savo kolonijos garbę išlaikė veikiama LLD 77 kuopos vardu, o kiek tolimesnis kaimynas — Paterson, priešakyje su J. Bimba, gražiai pasidarbavo LLD 136 kuopos vardu. Reiškia, New Jersey lietuvių moka darbuotis savo dienraščio naudai.

Bridgewaterje — J. Kalvelis, o Hudsono C. K. Urban. Taip, kad visos Mass. lietuvių kolonijos veikliai pasidarbavo šiam vaju.

Maine ir N. H. valstijų lietuvių visada veikia išvien su Mass. draugais. Nashua yra vienintelė New Hampshire valstijoj stambi lietuvių kolonija. J. Simučio pastangomis ji gražiai pasirodė.

Mexico, Me., kolonijoj pasidarbavo V. Padgalskas, Rumforde — S. Puidokas, o kitur kiti draugai.

Pennsylvania ir Vidurvakariai

Pennsylvania yra tėvynė lietuvių spaudos Amerikoj. Istorijoj bus atžymėta Girardville, Plymouth, Scranton, Wilkes-Barre, Shenandoah, Philadelphia ir kiti miestai, kaip buvę centrai lietuvių spaudos ir organizacijų.

Philadelphia didelis lietuvių centras! Lietuviai nuosirdžiai remia Laisvę, kuri tęsia tas tradicijas, kurias seniau šiame didmiestyje skelbė Kova ir Naujoji Gaidynė. Philadelphia, priešakyje su Petru Pilėnu, laimėjo 5-tą dovaną, gi vakarinę valstijos dalį — Pittsburgho vadininkai, kurie veikė LLD 4-tos apskr. vardu, — 10-tą dovaną. Phila. finansiniai yra antrojo vietoj, nes sukėlė \$667.80.

Greta šių didmiestių, Pennsylvaniaj nepasilikimo ir kitų kolonijų veikėjai. Shepandoah, priešakyje su Stasiu Kuzmicku, yra 11-tas eilėj visų vadininkų. Scrantone per apval. metus darbuojasi P. Šlekaitis, Chesteryj pasidarbavo P. Slajus. Wilkes Barre palenkė niavo ir savo tarpe P. O. Wall ir J. Stankevičius, Pittstone padirbėjo fotografas A. Valincius. Gi Minersvillej, po seno lietuvių veikėjo Juozo Ramanausko, užėmė dienraščio platintojo vietą velionio brolis, Vincas Ramanauskas, kuris ir nejaunas amžiumi, bet darbe nepasiduoda jaunesniems.

Chicagoj dienraščiu pasidarbavo senas Laisvės veteranas, Leonas Pruseika, Clevelande — S. K. Mažanskas, o Detroito M. Smitreivičienė, M. Janulis ir S. Tvarijonas.

Artimos ir Tolimos Kolonijos

Brooklynas turi artimus kaimynus — Great Necke, jie visus mūsų parengimus laiko, mes pas juos rečiau. Bet vaju reikale jie veikia po savo miesto vėliava. Šiemet darbuojasi E. Klastow ir P. Bėčis ir, kaip nedidelį lietuvių kolonijoj, gražiai pasirodė.

Baltimore yra 100 mylių atstume nuo kitų lietuvių kolonijų. Baltimorės draugai Lietuvių Literatūros Draugijos 25-tos kuopos vardu pasidarbavo skaitytojų ir finansų sukėlimo reikale. Rochester, N. Y., yra kita kolonija, kuriai artimos lietuvių kolonijos nėra. Rochesteriečiai lenktyniavo su kitom kolonijomis, taipgi P. J. Anderson ir L. Bekešienė ir savo tarpe. Jeigu bendrai būtų veikė, tai būtų 9-tos dovanos laimėtojais. Pinigiskai Rochester visada gražiai paremia Laisvę.

Binghamton miesto majoras turėtų būti moteris, nes ten moterų visada ima pirmenybę. Vajuje dalyvavo Lietuvių Literatūros Draugijos 20 kp. Moterų Skryniaus vardu. Greta jų dar

Kas Ką Rašo ir Sako

AMER. KORESPONDENTAS APIE PADĖTĮ TARYBŲ LATVIJOJ.

Chicagoj dienrašč. "Sun" korespondentas Aleksandras Kendrick aplankė Tarybų Latviją ir apie tai parašė savo dienraščiu įdomią korespondenciją.

Dienraštis Vilnis paduoda svarbiausias korespondento mintis ir kai kurias ištraukas. Kokia gi bendra padėtis Latvijoje? Pasiskaitykite:

"Latvijoj maisto yra užtenkamai. Rygos krautuvėse daug visokių prekių. Keliaujanti gelžkeliomis, kielvienoj stotyj, gali nusipirkti sviesto, pieno, kiaušinių, mėsos. Visa tai pristato fermeriai. Kainos nėra didelės.

"Rygos uostas skubiais tempais atsteigiamas ir plečiamas. Jau dabar jame didelis trafikas. Nes prasidėjo plati prekyba su Skandinavijos šalimis. Rygos uostui numatoma puiki ateitis.

"Apie žemės ūkį A. Kendrick sako: 'Latvijos agrikultūroj vyrauja individualūs ūkis. Kolektivizacija neįvesta. Kaip ir pirmiau, viešpatauja smulkii ūkių sistema.'

"Vadinasi, riebiai meluoja Tarybinio Pabaltijo priešai, švokšdami, kad valstiečius prievarta varo į kolchozus. Kolchozų nėra nei Latvijoje, nei Lietuvoj, nei Estijoje. Ten vyrauja privatiniai valdomi smulkūs ir vidutiniai ūkiai, plus tarybiniai ūkiai.

"Ta, kaip matote, patvirtino buržuazinio laikraščio korespondentas.

"Rygoj, be didelių socialistinių imonių ir krautuvės esama ir smulkii privatiniai valdomų biznių. Esama amatninkų, susimetusių į arteles, kurias korespondentas vadina 'darbininkų asociacijomis.'

"Korespondentas sako, kad Latvijoje farmose yra daugiau maisto negu Bielorusijoje, kuri daug daugiau nukentėjo nuo karo.

"Taigi, ir vėl pasirodo didžiausias melagalis tie plačiaaburniai, kurie Amerikoje skalia, kad maistas siunčiamas Rusijos gilumon, o Pabaltijo žmonės badauja.

"A. Kendrick užakcentuoja: 'Komerčinės krautuvės Rygoje gerai aprūpintos maisto produktais, įskaitant lokaliai kenuota žuviena.' Užtenka jeis saldainių, duonos, pyragų ir pyragaičių. Pirkėjų tiek ir tiek, nors kai

pasidarbavo ir H. Zukienė. Ant Ramiojo Vandenyso pakraščio, Los Angeles mieste, pasidarbavo A. Levaniene, mūsų patriotai ir finansiniai parėmė dienraštį. San Francisco lietuvių virš pusę šimto dolerių sukėlė Laisvę. Parėmė dienraštį Portland, Oregon ir Scottville, Mich., nuosirdūs lietuvių.

Siltojoj Floridoj, Miami mieste, dar neseniai susitvėrė Lietuvių Literatūros Draugijos 75 kuopa, o ir ji šiame vajuje jau pasirodė. Taip atskirų kolonijų veikėjai pasirodė šio vaju laiku. Pasidarbuota gražiai! Jeigu didesnis skaičius būtų įsitraukę į vaju, tai būtų dar geresnės pasekmės.

Pasitikime, kad visi ir visos, vaju pasibaigus, nesustosime dirbe, kad stengsimės gauti naujų skaitytojų, atnaujinti tiems prenumeratas, kuriems baigėsi ir dar baigsis, ir gauti dienraščiu finansinės paramos. Finansinė parama yra geriausia — tai pilnas nuo parengimų svetainė, kur galima parinkti aukų, o varšai atėjus, reikia rengti

nos komercinėse krautuvėse nemažos.

"Pastaruoju laiku Tarybų Latvijoje labai smarkiai plečiamas kooperatyvų tinklas. Kooperatyvai lošia didelę rolę. Jų rolę ateityje bus dar didesnė.

"Prie to, ką sako A. Kendrick, mes galime pridurti: Jei Tarybų Latvija gerai progresuoja, tai pasekmingai progresuoja ir Tarybų Lietuva ir Tarybų Estija."

VENGRIJOS PONŲ "ZYGIAI"

Žinomas Amerik. spaudos korespondent. Constantine Poullos šiuo metu yra Budapešte, Vengrijos sostinėje. Jis rašo Overseas Ziniu Agentūrai apie tuos areštus, kuriuos šiuo metu Vengrijos vyriausybė praveda armijoje ir kitur, apvalydamą kraštą nuo samokslininkų, besisiekiančių gražinti Vengrijon tokią santvarką, kokia buvo prieš karą — fašistinę.

Mr. Poullos skelbia, jog vidaus reikalų ministerija, imdamasi šitų žygių (areštų), turi teisės tai daryti, nes buvusieji Vengrijos dvarponiai iš tikrųjų siekiasi gražinti senąją tvarką. Nesvarbu, kad areštuojamieji esą "Smulkių Savininkų Partijos" nariai, — jie dirba fašistinį darbą.

Prieš karą, sako korespondentas, vienas nuosimtis Vengrijos gyventojų (dvarponiai) valdė 50 nuos. visos Vengrijos žemės. Kai dabartinė vyriausybė pasimovė žemę (dvarus) išdalinti tiems, kurie dirba, tai, aišku, dvarponiai ir jų pakalikai pradėjo dūkti, suokalbauti ir daryti viską, kad žygis nebūtų realizuotas.

Kai visa tai vyriausybė, vidaus reikalų ministerija, kuriai pirmininkauja komunistas Laszlo Rajk, pajuto, ji ėmėsi griežtų žygių: sučiupti visus suokalbinkus ir pasodinti juos teismo suolan.

Darbo žmonės, ypačiai valstiečiai, tokiam vyriausybės žygiui mieliai pritaria. Kitaip ir negali būti.

Areštuojamųjų verkia tik fašistai ir višoki reaktininkai, kuriems miela matyti gražintą fašistinę santvarką Vengrijon ir kitosna šalyms.

piknikų ir išvažiuočių ir pelną skirti mūsų spaniai. Laisvė ir Vilnis yra mūsų dienraščiai ir jų išlaikymas yra mūsų pareiga!

Redakcijos Atsakymai

A. J. Smitui, Phila., Pa.— Jurūkonio biografiją gavome: prie pirmos progos išspausdinsime. Dėkojame.

Irena Zablaukas, New York.— Dėl laiškų iš Lietuvos galime tiek pasakyti: vieni jų gauna, kiti negauna. Jei Tarybų Lietuva būtų Amerikos pripažinta ir turėtų čionai savo konsulatą, galėtumėt pas jį tuo reikalu kreiptis. Deja, kol kas tai nėra padaryta. Patariame kreiptis į visos Tarybų Sąjungos generalinį konsulatą, kurio adresu galite rasti telefono knygoje.

V. K.— Mes manome, kad jau net perdaug buvo rašyta dėl kelionės įspūdžių, dėl to jūs rašinėlio nedėsim laikraštini. Visvien dėkojam už parašymą.

New York.— Kardinalas Spellman gyrė Boy Scouts.

LITERATŪRA IR MENAS

Lietuviškos Knygos 400 Metų Sukaktis

1547 metais sausio mėnesį Karaliaučiuje (dabar Kaliningradas), buvo išspausdinta pirmoji lietuvių kalba knyga — Martyno Mažvydo Vaitkūno protestantiškas katekizmas. Taigi, 1947 metais sukanka 400 metų nuo šios pirmosios lietuvių kalba knygos pasirodymo. Šios svarbios mūsų kultūriniam gyvenime sukaktuvės rengiamasi plačiai paminėti visoje Tarybų Lietuvoje. Ta proga praverstus prisiminti ano laikotarpio mūsų visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo bruožus ir arčiau susipažinti su pirmąja lietuviška knyga.

Prieš pasirodant raštams lietuvių kalba, Lietuvoje raštų kalba buvo baltarusių. XV—XVII amžiuose Lietuvos švietuliais savo raštams ėmė vartoti lotynų kalbą. Įvedus Lietuvoje krikščionybę, religiniais reikalams šalia lotynų kalbos daugiausia buvo vartojama lenkų kalba.

Visi šie raštai, rašyti svetimomis kalbomis, lietuvių liaudžiai buvo neprieinami, tiesą sakant, jie jai nebuvo ir skirti. Lietuvių liaudis, tamsi ir neraštinga, vilkdama sunkų baudžiavos jungą, net ir jai skelbiamos daugiausia lenkų kalba religijos mažai suprato ir mažai domėjosi. Ji vienintelė išsaugojo lietuvių kalbą ir savo pergyvenimus, vargus bei džiaugsmą išreiškė lietuviškomis, savo sukurtois liaulelėmis, pasakomis, kuriomis švietuliu rimčiau susidomėta ir imta rašinėti tik XIX amžiaus pradžioje.

XVI amžiaus pradžioje kilus protestantizmui, ši nauja religija pradėta skelbti ir vokiečių pavergtų vakarinėje Lietuvoje, paprastai vadinamoje Prūsų Lietuva, kurios valdovas tada buvo Albrechtas Brandenburgietis (1490-1568 m.). Kad ši nauja religija greičiau paplistų lietuviuose ir kad būtų pagreitintas jų suvokiamumas, tam tikslui laikinai imta vartoti gimtoji kalba.

Albrechtas Brandenburgietis savo 1544 m. įsteigtame protestantiškame Karaliaučiaus universitete ragino dvasininkus laikyti lietuvių kalbos ir rengti religinių knygų lietuvių kalba. Tam tikslui jis kvietė ir iš Didžiosios Lietuvos švietulius, kurie atsidėję protestantizmo skelbimui. Tokie buvo Stanislovas Rapailonis (Rapagelanas, kilęs nuo Kelmės, mirė 1545 m.) ir Abr. Kulviškis (Culvensis, kilęs nuo Kulvos ties Kaunu, mirė 1547 m.), buvę Karaliaučiaus universiteto profesoriai ir pirmieji išvertę lietuvių kalbą protestantiškų giesmių.

Iš Didžiosios Lietuvos buvo atvykęs ir pirmosios lietuviškos knygos autorius Martynas Mažvydas - Vaitkūnas, kuris 1547 m. sausio mėn. Karaliaučiuje išleido Liuterio katekizmo vertimą į lietuvių kalbą: "Catechismusa prasty Szadei, Maksas skaitima rasza yr giesmes del kriksczianistes bei del berneliu iaunu nauiey sugulditas".

M. Mažvydas kilęs greičiausia iš Žemaičių bajorų, 1546 m. Albrechto buvo pakviestas į Karaliaučius, kur per pusnų metų baigė universitetą (matyt, kitur jau buvo mokėsis) ir 1549 metais buvo paskirtas Ragainės kunigu, 1554 m. paaugštintas archidiakonu ir, 14 metų kunigaivys, mirė 1562 m.

Pirmiausia šioj knygų įdėta prakalba, parašyta lotynų kalba, kurią autorius skiria dvasininkams, pabardamas juos už tai, kad nesitripina lietuviškie švietimu, nepamoka jos tikybos dalykų: liaudis esanti tamsi, linkstanti į stambeldystę. Toliau eina "Knigieles paczia: byla lietuvininkump ir žemaieziump." Čia autorius bemaž tas pačias lotyniškos prakalbos mintis išdėsto lietuviškai, eilėmis, kur tarsi pati knygelė krėpiasi į skaitytoją ir prašo ją skaityti ir iš jos mokytis: "Bralei seseris imkite mano ir skaitikiet Ir tatai skaitidami permainikiet..."

Po šios prakalbos eina trumputis elementorius "Pigus ir trumpas mokslas skaititi ir rašyti," kuris skiriamas vaikams mokytis. Čia surašytas raidynas — balsės, dvibalsės ir priebalsės (balsinės, dvibalsinės, sabalsinės) ir duoda skieme-

navimo pavyzdžių. Tai menkutis elementorius, bet jis buvo bemaž 200 metų vienintelis Lietuvoje. Toliau "Katechizmusas prasty Szadei" eina grynai tikybinių turinio raštai, ir pabaigoje įdėta 11 giesmių, verstu iš lenkų, vokiečių ir lotynų kalbų. Rapailonio, Kulviškio, Mažvydo ir kitų. Katekizmo, matyt, buvo išspausdintas labai mažas egzempliorių skaičius, nes iki mūsų laikų išliko tik vienintelis Kaliningrado (Karaliaučiaus) universiteto bibliotekos egzempliorius. Išties antru kartu buvo išspausdintas 1874 m. A. Bezzenbergerio ir fotografojamu būdu 1922 m. Tas pats Mažvydas yra išvertęs ir išspausdinęs ir daugiau religinių raštų — "Giesmę S. Ambraszeyaus bei S. Augustina, kure vadin: Te Deu laudamus," (1549 m.), su krikšto apeigų tvarka, pamokslais ir viena giesme. Be šių raštų, išspausdintų dar Mažvydui gyvam esant, buvo vėliau jo pusbrolio B. Vileto išleisti du giesminiai ("Giesmes Chriksczoniszkas," 1566 m. ir 1570 m.) ir 1589 m. Bretkūno, kito Prūsų Lietuvos religinių knygų vertėjo, rūpesčiu išspausdintas "Paraphrasis" (maldų ir giesmių rinkinėlis). Visos šios knygelės ir vėliau daugelis kitų buvo išspausdintos Karaliaučiuje, pirmiau Weinreicho, paskiau Daubmano spaustuvelyje gotiniu šriftu, kuris šiandien mums gana sunkiai skaitomas.

Tokia tai yra pirmoji lietuvių kalba knyga, išėjusi 1547 m. Tuoj po šios knygos pasirodymo išėjo visa eilė kitų religinio pobūdžio knygų. Kovodami prieš protestantizmą, pradėjo rašyti ir leisti lietuviškas religines knygas katalikų dvasiškiai. Vėliau prasidėjo pasaulietiško turinio knygų leidimas lietuvių kalba.

Knygų spausdinimas lietuvių kalba padėjo kelti lietuvių tautos kultūrą, nepaisant viešpatuojančių išnaudotojų klasių pastangų panaudoti šį didįjį kultūrinį atradimą darbo masių mulkinimui ir dvasiniam luošinimui. Tuo pačiu spauda ir knygos lietuvių kalba, švietdamas liaudį, padėjo jos kovai prieš išnaudotojus. Tik tarybinėje santvarkoje pirmą kartą istorijoj spauda ėmė iš tikrųjų tarnauti liaudžiai, kelti jos kultūrą socialistinėje statyboje.

P. Mikulaitis.

Liaudies Muzikos Kūrybos Klestėjimas Lietuvoje

Lietuvių tauta iš senų laikų išgarsėjo savo meile liaudies dainai ir jos meniškumui išpildymu. Lietuvoje nėra tokios mokslo įstaigos, organizacijos, kurios neturėtų savo choro ratelio arba ansamblio su gana dideliu repertuaru. Tikru liaudies meno reikšėju šiuo metu yra valstybinis liaudies dainų, šokių ir senųjų liaudies muzikos instrumentų ansamblis, kuris 1944 m. buvo atkurtas prie Lietuvos TSR Valstybinės Filharmonijos.

Liaudies ansamblis, sukurtas 1940 m. ir vokiečiais likviduotas okupacijos metu, iš naujo įsikūrė 1944 m. pabaigoje.

Ansamblis susideda iš 95 žmonių, ir turi didelį kiekį senųjų retų liaudies instrumentų ir tautinių kostiumų.

Ansamblio repertuarą įeina virš 100 lietuviškų liaudies dainų, tautinių šokių ir muzikos dalykų. Populiariausias iš dainų yra: "Lietuva šalis gražioji," "Giedu dainelę," "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka" ir kt.; iš šokių — Sadutė, Lenčiūgelis, Našlė ir kt.; iš instrumentinių dalykų — Rapsodija senųjų instrumentų ir kt.

Liaudies ansamblis naudojami visa eile senųjų liaudies muzikos instrumentų, kaip antai: kanklės, skudučiai (originalus pučiamasis instrumentas), birbynės (klarneto principo liaudies instrumentas), lumsdeliai (švilpiamasis instrumentas), mediniai trimitai, ragai ir tošėlės (spiegiantį beržo tošis). Mums pavyko tuos instrumentus taip suderinti, kad mes rezultate gavome originalų "simfoninį" sąstatą.

Anksčiau mums trūko instrumentų su

JUOZAS LAUKIS

... Pagaliau, gyvenimo saulei besileidžiant, (Laukis) surado tikrąjį Kelią, pažino tiesą ir supratus šio gyvenimo tikslą, susitaikė su Dievu, priėmė šventus sakramentus ir mirė kaip tikras krikščionis katalikas...

Šitaip rašo Chicagos klerikalų Draugas (sausio 10 d.) apie Juozą Laukį, mirusį š. m. sausio 7 d.

Taip, Juozas Laukis mirė,—mirė Chicagoje, sulaukęs 80 metų amžiaus.

Į Ameriką jis atvyko 1892 metais,—vadinasi, Jungtinėse Valstijose jam teko išgyventi net 55 metus. Tai buvo vienas iš seniausių lietuvių "amerikonų"; bet Laukis nebuvo paprastas, eilinis asmuo,—jis buvo plunksnos darbininkas, daug knygų išvertęs iš kitų kalbų į lietuvių, taipgi eilę knygų parašė "pagal" kitus rašytojus.

Laukis kadaise yra dirbęs jau seniai mirusios "Lietuvos" redakcijoje; jis yra dirbęs "Naujienose"; jis yra redagavęs aidoblistų "Darbininkų Balsą," ėjusį Baltimorėje.

Tarp kitų knygų, Laukis parašė rankvedį anglų kalbai mokytis; taipgi išvertė didžiulę knygą, pavadintą "Tikėjimų Istorija" ir daug kitų, stambesnių bei smulkesnių knygų,—daugiausiai, kaip sakytą, vertė iš kitų kalbų.

Nelaimė, tačiau, su jo raštais glūdi tame: jie "persunkūs" skaitytojui suprasti. Laukis nemokėjo populiariai, suprantamai raštu pasisakyti; jo rašymo stilius netobulas, sunkus. Tik pasiryžęs, prisimygęs skaitytojas tegali jį skaitydamas suprasti. Tik tie Laukio raštai lengvesni, kuriuos kas nors redagavo, taisė, tobulino.

Kaipo laikraštinkas, Laukis paskilbo prieš virš 30 metų redaguodamas aidoblistų "Darbininkų Balsą." Tuomet Amerikoje IWW (Industrial Workers of The World) unija buvo gan tvirta, gaj, kovinga organizacija. Tarp lietuvių, taigi, šian ir ten atsirado jaunų žmonių, stojusių į tą uniją ir skelbusių jos obalsus kitiems. Laukis buvo lietuvių aidoblistų dvasiniu vadu.

Jo redaguojamas "Darb. Balsas," de ja, vyriausiai puolė ne kapitalistus, ne samdytojus, žiauriai išnaudojusius darbininkus, bet lietuvius socialistus. Puldamas juos, Laukis nesirinko žodžio neigi priemonės: drėbė tuo, kas užkliuvo ant liežuvi! Visa tai ne populiaravo IWW lietuviuos, bet žemino.

Kaipo to pasekmė, lietuviški aidoblistai buvo gerokai sudemoralizuoti. Po to, kai IWW unija žlugo, daugelis jos (ne lietuvių) kovingų, ištikimų darbininkų judėjimui vyrų ir moterų įstojo į Jungt. Valstijų Komunistų Partiją ir šiandien tebėra jos eilėse, bet pas lietuvius tik labai mažytis skaičius jų teatėjo į komunistinį judėjimą: dauguma buvo perdaug

JUOZAS LAUKIS

sudemoralizuoti ir negalėjo suprasti nei pačios IWW neigi tos unijos tradicijų. Neatsimenu, 1919 ar 1920 m. įvyko garsioji IWW veikėjų byla Chicagoje,—byla, kurion buvo įtrauktas ir J. Laukis. Jie buvo teisiami dėl to, kad karo metu "kenkė kraštui, priešindami karui." Tūli aidoblistų vadai buvo pasmerkti kalėjimam. Laukis paleistas be bausmės, tačiau jis tuomet atsiskyrė su darbininkų judėjimu,—nūsingando ir bijojo toliau jame dalyvauti.

Jis atsistojo komunistinio judėjimo prieš eilėna, matyt, jausdamasis, kad redaguodamas "D. Balsą," jis sudėgino visus su progresyviu lietuvių judėjimu tiltus.

Sitų žodžių rašytojui teko su Laukiu asmeniškai susitikti tik porą ar trejetą sykių Chicagoje.

Mano silpnybė visuomet buvo ta: pagerbtį žmogų, kuris rašo — plunksnos darbininką,—nes tai sunkus ir nedėkingas darbas,—pagerbti net gi jei tu su juo politiškai ir nesutinki; jis gali stovėti "anoj pusėj," kovoja su tavim, tačiau, jei jo kovos priemonės švarios, neišėina iš tam tikrų ribų, kodėl gi ne? Tokios nuomonės buvau apie Laukį: tai kas, kad jis nesutinka su manim politiniais reikalais,—jis turi teisę manyti taip, kaip jis supranta, aš gi laikausi savo nuomonės.

Deja, kai kurie vėlesnieji įvykiai mano nuomonę apie Laukį radikaliai pakeitė. Hooverinio režimo laikais, atsimenu, valdžios šnipai puldinėjo dienraštį Vilni. Vilniečiai man teigė, kad jiems, šnipams, padėdąs Laukis, versdamas Vilnius straipsnius...

Visa tai mano akyse nupuldė Laukį žemiau nullo ir po to negalėjau apie jį pagarbiai prisiminti.

Koks savigarbus plunksnos darbininkas sutiktų dėl cento taip pasižeminti?! Juozas Laukis buvo laisvamaniš—šliupo adoratorius, jo gerbėjas ir pasekėjas. Nemažai jis parašė priešreliginio turinio straipsnių ir brošiūrų.

Vėliausiu laiku Laukis, tačiau, kaip ir daugelis tos rūšies laisvamanių, krypto į mistiцизмą, į religiją. Jis net pradėjo pulti katalikų kunigus, kad jie tikrojo Kristaus nesuprantą; jie žmonių apgauldinėtojai!

Tai jis parašė visai neseniai prieš savo mirtį Amerikos Lietuvių, kuris spausdino kokiai tai turko Hamido Bey'aus "Jėzaus Kristaus Gyvenimas ir Priskikimams" raštą. Laukis šitaip užvežė katalikų kunigams:

"Kunigas iš sakyklos kartoja Kristaus žodžius: 'Jei turi dvejus marškinius, tai vienus atiduok tam, kuris neturi nei vieno,' bet pats daro kitaip. Kuomet alkanas žmogus pabeldžia į jo duris, prašydamas penktuko kavos puodeliui nusipirkti, tai jis, paprastai, užtrenkdamas duris, pikta pasako jam: 'eik, tinginį, ir užsidirbk,' užmiršęs savo paties žodžius pasakytus klausantiems jo pamokslu."

Laukis manė, jog kunigai nesupranta "tikrojo Kristaus," jie nukrypę nuo jo mokymų ir dėl to jis, Laukis, ryžosi tamsinus kunigus ir visus katalikus išmokyti "tikrojo Kristaus" mokslo, pastatant juos teisingame kelyje, vedančiame tiesiog į dangų.

Kada šis, kadaise užsigrūdinęs laisvamaniš, sukniubo mirties patale, tai vienas jo pavaizduotų kunigėlių palaimino jo palaikus ir kunigų laikraštis paskelbė: Laukis susitaikė su Dievu!... Visa tai sakytė sako:

Dabar jūs, laisvamaniai, jūs šliuptarnai, imkit pavyzdį iš Laukio ir, kol dar nepervėlu, kol matote ir girdite, sekite jo pavyzdžiui!

Iš kur Draugo redaktorius žino, kad Laukis "susitaikė su Dievu"? Juk telefoninių nei telegrafinių ryšių su dangum jis neturi. O gal Jehova per radiją tai transliavo? Tačiau, jeigu taip būtų įvykę, tai ir mes, griešninkai, kurie turime radijo priimtuvus, būtume negalėje nepagauti tos, taip svarbios žinios!

Kaip ten nebūtų, laisvamaniš Juozas Laukis mirė ir jo palaikai palaidoti su religinėmis ceremonijomis, prieš kurias mirusis per didesnę savo amžiaus dalį griežtai kovojo.

Atrodo stebūklas, tačiau, tiems, kurie gerai pažįsta Laukio tipo laisvamanybę ir lietuviškų kunigų etiką, nėra joks stebūklas, o tik apgailėtinas eilinis reiškinyš mūsų pilkajame gyvenime!

R. M.

Daugiau Negu Liuosuotojo Tankiai Reikia

Kada jaučiate neraugus nervus, ar kengiate nuro galvos skaudėjimo, galvų, galūnių, nervų viršūnių ar neturinio apatiki, kur gali būti ir priekaitis nusieminio užkietėjimo...

PRIEDO 60c vertės Bandydami Bonkutes DR. PETER'S OLEO LINIMENT — antiseptikas — kuri suteikia greitą palengvina nuo reumatikų ir neuralgiškų skausmų, auskulinio nugarosumo, skausmų, ir skaudžių muskulių, patempimų ir nystikėjimų.

Sisuktis į "Special Pasūlymo" Kuponą — Dabar Išdėtas \$1.00. Atsiųskite man aprokai reguliarų 11 uncių \$1.00 vertės bonką GOMZO ir skatė 60c vertės — bandymui bonkutes Oleo ir Magole. C. O. D. (išaldos pridėtos).

Vardas: _____
Adresas: _____
Pašto Offisas: _____
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.
Dept. 674-293
2501 Washington Blvd., Chicago 12, Ill.
256 Stanley St., Winnecon, Man., Can.

So. Boston, Mass.

Lietuvių Literatūros Draugijos 2 kuopos susirinkimas įvyks sausio 23 dieną, 7:30 val. vak., 318 Broadway, kuopos kambaryje ant trečio aukšto. Visi nariai būtina dalyvaukite, nes susirinkimas šaukiamas svarbiems reikalams. Tai bus rinkimas kuopos valdybos šiemis 1947 metams. Turime išrinkti gerą valdybą, kad tinkamai ir gambiai vestų mūsų kuopos reikalus.

Taipgi turėsime aptarti, palaikyti ar ne, antra svetainė, kuri pirmiau buvo LPTK. Priklausys nuo visų palaikymas naujos vietos. Turime visas pastangas dėti, kad palaikyti dvi svetaines, reikalingas dėl mūsų darbininkiško judėjimo ir veikimo. Mes neprivalome žengti atgal. Mes esame nuveikę daug gerų darbų, ir dabar turime visuomet žengti pirmyn.

Taipgi nepamirškime, kad sausio 26 dieną bus dėl Laisvės vakarienė. Bus skanių valgių ir graži koncertinė programa. Visi ir visos dalyvaukite.

A. Dambrauskas.

Boston, Mass.

Lenino minėjimui masinis mitingas įvyks ateinantį antradienį, sausio 21 d., 8 val. vakare, Jordan Hall, kampas Huntington Ave. ir Gainsborough St., Boston. Rengia Mass. Valstijos Komunistų Partija.

Kalbės Robert Minor, senas Amerikos darbo žmonių klasės vadas, komunistų partijos steigėjas ir kovotojas už paliausavimą Tom Mooney, Scottsboro jaunuolių. Daug kovojęs prieš negrų linčavimą.

Robert Minor daug sykių yra aplankęs Sovietų Sąjungą. Jis yra gerai susipažinęs su tos šalies padėtimi; su Lenino vadovybe. Todėl jis galės tinkamai atžymėti didžiojo darbininkų klasės vado N. Lenino darbus, supažindinti publiką su jo mokymais, kaip kovoti prieš kapitalizmą ir fašizmą, kuris įstamia žmoniją į visokias nelaimes: nedarbą, skurdą ir karą. Jis nurodys geriausias priemones veiklai už pastovią taiką, už visų žmonių gerovę.

Taipgi bus rodomi krfutami paveikslai "Europos Išlaivimas."

R.

1-8-47

FRANK KRUK

arba Graborius Pranas Krukėlis

(APYSAKA)

Parašė Petras Cvirka

(Tąsa)

Sešiapūdis dar gerai nespėjo nė suivokti, kas čia iš tikrųjų atsitiko, bet jį paėmė ramus, saikingas pyktis. Jis išbėgo į kiemą priešais save risdamas savo pilvą ir pagavo pjudyti sklendantį takučiu Zidorių:

— Sabaliuk, pui! Sabal, griebk! Sešiapūdis atsiminė, kad šunį jau prieš porą dienų arklys negyvai perspyrė.— Ei tu, Tripėduk, žūrėk, kad į mano dobilus nė kojos karvė neįkeltų, užmušiu vietoje! — jau kumštį pakėlęs gaudė piršlys.

Krukėlis bėgo takučiu beveik zovada, susiglemžęs skvernus, ir neatsigręžęs piršliui rėžė:

— Savo žūrėk! Man visą miežių kraštą savo turekėmis žąsimis nuganei! — jau iš tolo murmėjo Zidorius. Pasiekęs savo žemės liniją, jis pats su savimi kalbėjo: — Pažiūrėsim, kaip tavo siela iš kūno išeis. Pamatysim, eretiko gabale!

Tokie berniai iš nuobodumo ir didelės meilės retkarčiais tarp abiejų kaimynų atsitikdavo. Paprastai po tokių rietenų abu sulindę į žirnius ar rugius, nusitvėrę po kuolą, saugodavo, kada kurio avis ar višta peržengs nubrėžtas šventos nuosavybės ribas, kurias tiesė patsai karališkas matininkas.

— Ar girdėjai, — kalbėjo kaime, — jau Sešiapūdis su Tripėduku susivaidijo. Iš tolo viens pro kito žemę suka.

— Na, už ką jau? — E, supaisysį jų. Žinai, vienas — fit, kitas — sit... Taip fit-sit, fit-sit, — ar daug tokiems reikia gyvenant kaimynystėje!

Bet, turbūt, taip pats Dievas sutaisė, kad nė karto neteko kuolais susitikti. Įmdavo abiejų žmonos vyrus taikinti, o jei žmonos susiriedavo ir sijonus pakėlusios viena kitai rodydavo, kurios didesnė sėdynė, — taikos derybas vesdavo vyrai. Vis dėlto Sešiapūdis buvo Zidoriaus piršlys ir vaiką po krikštu nešė. Kartą vos neįdėvė Zidorius piršlio kunigū kaip atklydėlio, bet gėdijosi klausti, ar istikrųjų po mirties žmogaus siela panaši į kvapą, ar su nosim ir ausim. Nenorėjo Zidorius kunigui pasirodyti tikėjimo reikaluose silpnas ir abejingas. Ryžosi ir negalėjo. Neturėjo net kam apie tai pasipasaakoti. Kelis kartus vakare atsigulęs, prie žmonos jis norėjo jai apie tai pasakyti, bet kažkodėl bijojo. Elzė nebuvo kokia nesukabama ar stačiokė, bet paprastų gyvenimo reikalų tinkle Zidoriui tekdavo ir su ja įsinarplioti. Pati buvo sunkiai įpykinama, bet jeigu jau įsivarydavo, — galėdavo liežuviu apmesti, atausiti ir išardyti. Tokį vakarą, kelioms dienoms po ginčo su Sešiapūdžiu apie sielos išvaizdą, abejonių kankinamas Zidorius pradėjo kalbėti apie ryt dienos darbą, mėšlavėžį, — suniežtėjo liežuvio galą, — užsiminė apie paskutinį kunigo pamokslą. Tuo metu mirė kaime siuvėjas Dimša, neaiškus žmogus Dievo reikaluose, ir abu Krukėliai svarstė, kur galėtų siuvėjo siela dabar keliauti, į dangų ar į skaištyklą ir kaip-toli ji galėtų būti nuo žemės. Tada Zidorius labai paprastai išsitarė pačiai, kad siela dabar ne taip, kaip seniau dūšia: naujoji esanti be kojų, be burnos, visai kitoniška. Elzė vyrą pavadinavo gvėra ir su kulniu įspyrė į pilvą.

Tokioje dvasiškoje aplinkumoje ir idilijoje augo jų sūnus Pranukas. Augo kaip uosis giliai leisdamas šaknis į tėvų ir kaimynų amžiais susigulėjusių išmintį. Iš tėvo jis gėrė pačias geriausias sūltis: — saikingumą, truputį jumoro, amžiną taupumą, kartais iki nepaprasto šykštumo, o kartais liesą duosnumą. Motinos krūtį jis žindė beveik iki penkerių metų amžiaus ir gal būtų žindęs daug ilgiau, bet sudžiūvusioje Elzėje išseko paskutinis lašas pieno. Kaip daugelis parapijos turtingesnių ūkininkų, gyveną draugystėje su kunigais, savo vaikus stengėsi įstatyti į retai tais laikais pasitaikančias mokyklas, prakutint juos klebonijose, patarnavime prie pamaldų, padaryt, mažiausia vargonininkais arba šviesuoliais raštininkais. Pateptųjų buvo maža. Pasivėję tėvai krepsį, įstaitę miestelio mokykloje ir Pranuką. Jis nerodė mažiausio noro kabintis į rades, kurios buvo kalbamos chorui, užiant visam būrini bū-

simų kunigų, daktarų ir vargonininkų. Pranukas daug mėliau su savo suolo draugais prekiavo plunksnomis, rašalo bonkutėmis ir popierio lapais. Dažnai jis ateidavo prisikimšęs kišenės virtų pupų, morkų, o kartais ir gyvą žvirblį įsidėjęs užant. Pas jį žvangėjo visuomet keleatas atliekamų kapeikų, už kurias jis gyrėsi pirkšias didelį miestą. Kasdien jam tekdavo išlaikyti linuotės smūgius delne, kuriuos mokytojas atskaitydavo už neįmokus pamokas. Mokytojas visuomet prie visų sakydavo Pranuką tampydamas už ausies, kad iš jo išseisias plėšikas arba mažų mažiausia — arkliaivagis. Tėvas, norėdamas pagerinti mokslus, kad jo sūniui sklاندžia už kitus riedėtu, nunešdavo miestelio daraktoriumi jau žasi, jau sykėlį kviečių. Tokiais atvejais mokytojas klausiamas gimdytojų dėl jo sūnaus darbštumo ir gabumo, atsakydavo, kad viskas gerai... kad sūnus į didelius išseisias.

Ištinęs Pranuko delnas atslūgdavo, bet raidės niekuomet nelindo į jo galvą, ir jo raštas nerodė, kad mažasis tikty kunigauti ar vyskupauti. Visu savo jaunumu jis nekenė tikty, raštų ir negyvų skaitmenų. Raidės visą laiką paliko jam kažkokie aukštieilninki vabalai, skaičiai — vėl kažkoki nereikalingi brūkšneliai, kuriuos sustūmus gaunama, veltiniai žino, kokia pasaka. Daug mėliau jis pertraukų metu bėginėjo aplink suolą su savo draugais, pešė jų plaukus, rašalu murzino nagus, arba šoko į pirmininkus, vadus, generolus dideliose mūšiuose, kuriuos būsimieji kunigai, daktarai, vargonininkai, graboriai kėlė po atviru, dideliu miestelio dangumi, sniego gniūžtėmis. Kur labiausiai jis pasižymėjo — dainų pamokoje. Čia jis galėdavo tikrai pasigirti, nes niekas negalėjo jo prarėkti. Jo balsas buvo panašus į kumeliuko žvangimą. Mokytojas jį vadino asilu, bet kai šitame krašte tokių gyvulių visai nesiveisė, vargšui Pranukui teko atstovauti savo garbingos šalies dainininką. Porą ar trejetą kartų jam teko bandyti oratoriaus amato, prieš pakviestą uradninką išpilti caro Nikalojaus begalinės giminės sudėtį, bet jam pavardės taip painiodavosi, ir taip jis būdavo išsiblaškęs, kad vietoj kažkokio caro dėdės, jis kartą idėjo miesto kalliadirbio, tas, kur su viena akimi, Percikovičiaus vardą.

Kita vertus, Pranas skambėjo ir gaudė mokykloje. Visokioms lažyboms ir rungtynėms jo buvo pramušta galva. Atsistodavo kieme, užsilpdavo ant suolo ir riktelėdavo draugams:

— Kas nori durt man su plunksna į užpakalį — kapeika!

— Charašo! — šaukė visi urmu atakuodami naują pramogą: ilgauusiai filosofai su pilkomis sėrmėgomis, apžėlę ir nešvarūs, skaištūs — būsimieji kunigai, kunigėliai, mėlynakiai, išsiblaškę ir judrus veikėjai, — visi jie rinkosi plunksnas, smailino, plojo ir tiesė jas.

Kitą dieną vėl klegėjo klasė, kai Zidoriaus vaikas tupėjo kampe ant žirnių ir žliumbė. Bet po valandos jis surinkdavo naują mėgėjų būrį, kuriems duodavo tempti už ausų visai už mažą kainą, o kartais ir visai veltui. Trečią mokslo mėnesį jis taip išsilavino, kad su liežuviu galėdavo pasiekti nosį. Norinčių pasižiūrėti ir pasimokinti būdavo visuomet daug. Rečiau jį sekė klasės filosofai — pelėdžiukai, kurie mėgo laisvu laiku snausti arba žlovauti, ir kaip uždaryti paukščiai savo raidžių ir skaitmenų nelaisvėje jie tupėjo suoluose, po suolais, pirštus sukisę į nosis ir plaukus; dažniau paskum jį bėgo judrus klasės prekybininkai, artistai, kurie čiupo kiekvieną nuobodaus kambario gyvo daikto pasisukimą, ir kuriems rades ir skaitmenys buvo, juokingai judą, gyvi daikteliai. Praną visuomet lydėjo jo karališka uodega. Norintiems šito mokslo, jis teikė nurodymus.

Laukų mūšiuose, žaisluose ir lenktyne-se, vaikų kariuomenėse — Pranas buvo generolas. Jeigu jo armija išsisklaidydavo, jis mokėdavo iškęst nutoskaudas, smūgius ir kančias už visą savo pulką vienas. O kartais jis pirmas pasprukdavo, palikęs savo draugus pajuokai, ašaroms ir gėdai.

(Bus daugiau)

ŽMOGAUS DRAUGAS NELAIMĖJE

Visose gelžkelio stotyse Jungt. Valstijose matome atstovą Travelers' Aid Draugijos.

Tos draugijos darbininkai nuoširdžiai ir maloniai teikia pagalbą visiems, nepatyrusiems arba paklydusiems keleiviams, arba asmenims, kurie turi asmenišką problemą.

Uostuose ir aviacijos stotyse draugija aptarnauja žmones iš kitų šalių.

Travelers Aid, organizuotas patarnavimas keleiviams nelaimėje, pradėta 1851 m. Tuo metu St. Louis majoras, matydamas likimą aukso ieškotojų, kurie pulkais keliavo į vakarus, suprato, kad žmogus toli nuo namų reikalavo skirtingos pagalbos. Jis įsteigė fondą prižiūrėti svetimus keleivius jo mieste.

Kiti irgi suprato, kad reikia apsaugoti jaunas merginas, atvykusias į greitai augančius industrijaus centrus ieškant darbų. Paaikėjo, kad ne tik merginos, bet visokių rūšių keleiviai, reikalavo pagalbos. 1917 m. egzistuojančios Travelers Aid draugijos buvo sujungtos į vieną tautinę organizaciją. Ši National Association of Travelers Aid Societies koordinavo darbą narių draugijų per visą šalį, kad būtų stiprus ir vienodas patarnavimas nuo San Francisco Golden Gate iki New York Laisvės Statulos.

Karo metu, tautinė organizacija, kaip viena United Service organizacijų, USO, padidino savo veikimus. Įsteigė 180 USO Travelers Aid vienetų ir daugiau negu 150 vietų gelžkelių stotyse ir kitose vietose militariniams ir civiliams keleiviams. Per šiuos USO veikimus ir per savo Travelers Aid Societies, draugija aptarnavo daugiau kaip 80 milijonų keleivių.

Su pabaiga karo ir atgaivintų jūrų keliavimų, darbas Travelers Aid tampa dar svarbesniu. New Yorko miesto draugija, pav., raportuoja, kad pirmasis šešias mėnesiais 1946 m., patarnavimas keleiviams, atvykusiems į Jungt. Valstijas, buvo 132 nuosimė, aukštesnis, negu buvo 1945 m. Keleiviai ateina iš 47 šalių. Tam darbiui reikėjo padidinti štabą nuo 2 iki 13. Štabo nariai supranta dešimt kalbų ir

Lietuviškas TRAKTYRIUS Didelis pasirinkimas visokių vynų ir degtinės Geri Užkandžiai Juozas Zeidat Savininkas 411 Grand St. Brooklyn

BROOKLYNO LIETUVIŲ Valgių ir Gėrimų Įstaigos

CHARLES VIGŪNAS 284 Scholes Street Brooklyn, N. Y. Telephone EVergreen 4-8573

WM. SKUODIS 564 Wythe Avenue Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8054

ANTHONY ROGERS (Raudžius) 328 Union Avenue Brooklyn, N. Y.

MIKE LEIPUS 324 Devoe Street Brooklyn, N. Y. Tel. EVergreen 4-8903

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS BAR & GRILL

Degtinės, Vynai ir Alus RHEINGOLD BEER & ALES

32 Ten Eyck St. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-8174

VILNIES

KALENDORIUS 1947 METAMS

Svarbus šaltinis mokslinių raštų ir visokių informacijų. Taipgi gausiai yra dailiosios literatūros poezijoje ir prozoje. Tai kuripyns, kuris supažindins jus su daugeliu mokslinių, technikos ir meno dalykų.

KNYGA IŠ 288 PUSLAPIŲ

Prirėngė L. Jonikas

Išleido Dienraštis Vilnis

Kaina 50c.

Tą svarbų kurinį galite gauti dienraščio Laisvės knygyne. Laisvė duos 20% nuolaidos platintojams, kurie ims po 5 egzempliorius ar daugiau.

Užsakymus prašome siųsti:

Laisvės Administracija

427 Lorimer St.,

Brooklyn 6, N. Y.

gali greitai pristatyti vertėjus kitiejiems.

Problema asmenų, kurie atvyksta į Jungt. Valstijas pirmu kartu arba po ilgų priverstinių išbuvimų užsienyje, yra finansinė, arba giminių nepasirodymas pasitikti, arba neturėjimas vietos apsisoti.

Šią organizaciją užlaiko pinigai iš Community Chests, ir privačių žmonių aukos. Už įvairiausių patarnavimą neima mokesčių.

Bet kokiose nelaimėse svetimuose miestuose kreipkitės prie Travelers Aid Societies.

FLIS—Common Council.

Baltimore, Md.

Charles Birantai pasitaikė nelaimė, prie kokios, ten mašinos nusipjovė du rankos pirštus — kairės vidurinį ir antrą prie mažojo. Nelaimė ištiko dar

gruodžio mėnesį, ale tebejuri didelį skausmą.

Velinu greit sugyti, susveikinti.

Birantas yra Laisvės skaitytojas. Gyvena 628 S. Eton St., Baltimore 24, Md.

Kitą lietuvį, A. Lietuvinką, apiplėšė prieš pat Kalėdas. Jis išvežioja tūlos kompanijos duoną. Kai tik paskutinei vietai duoną pabaigė pristatyti, tik įlipo į trokš, tai iš kitos pusės baltas vyrukas trokan ir tuoj revolverį į šoną. Lietuvinkas dar sakęs: aš duosiu tau pinigų. Bet tas nenorėjęs nė girdėti, įsakęs: važiuok, kur aš tau liepiu. O kai toli išvėžė, atėmė simtą trisdešimt su viršum dolerių nepaliko nė vieno nikelio. Ale kompanijai turi atidribti tuos pinigus. M.Y.-nė.

New York. — Atpigo tomėitės, pabrango spinačiai.

LIETUVIŠKA
GERIAUSIA DUONA
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn
KEPAMĖ TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus—tas reiškia, kad mūsų duonoj nėra jokių dažų nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutaupysite pinigų, nesirgysite, nereikės išmokėti gydytojų. Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus. Sav. V. LUKOSEVICIUS. Tel. EVergreen 4-8802

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandžio kreipkitės pas mus Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.
Pulkiai įrengtos Dvi Kopyčios, Duodamos Mylimiems Pasąrvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

GREEN STAR BAR & GRILL
LIETUVIŠKAS KABARETAS
Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksinti ir pasišokti, užėina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
Geriausias Alus Brooklyne
PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ
459 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

CHARLES J. ROMAN
(RAMANAUSKAS)
Laidotuvių Direktorius
Liūdėsio valandžio kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksimė modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermėninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA. Telefonas Poplar 4110

ALDLD 2 Apskričio Priimtos Rezoliucijos

PARĖIKIMAS VALSTYBES DEPARTMENTUI

Gerbiamas Pone:—

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 2-ro Apskričio delegatai, atstovaujanti New Yorko ir New Jersey valstijų lietuvių susirinkę į metinę konferenciją, 12 d. sausio, 1947 m., 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y., nutarė kreipti Jūsų atyda į sekamus dalykus:

1. Kadangi Lietuvos liaudis dar 1940 metais nubalsavo įstoti į Tarybų Sąjungą, didvyriškai kovojo prieš mūsų visų bendrą priešą — Hitlerišką Vokietiją, bet ir po šiai dienai Washingtono dar yra Mr. P. Žadeikas, buvusio diktatoriaus Smetonos atstovas, kuris vadinasi Lietuvos ministru ir skaldo Amerikos lietuvių vienybę, tai lai būna nuverta, kad mes pageidaujame, jog Jungtinių Valstijų Valstybės Departmentas baigtų tą padėtį, sudarytų sąlygas, kad mūsų šalį galėtų atvykti atstovas, kuris atstovautų Lietuvos liaudį.

2. Kadangi į laisvą ir demokratišką Ameriką jau yra atvykę lietuvių, kurie sunkios karo sąlygose buvo hitleriškos Vokietijos pusėj, kaip Rapolas Skipitis, buvęs proanciū Lietuvos Sąjungos Berlyne pirmininkas, kuris dabar važinėja po Lietuvos kolonijas ir sako kurstančias prieš Lietuvos liaudį ir Amerikoje demokratiškus lietuvius kalbas, tai mes griežtai pasisakome prieš įleidimą Amerikoje lietuvių, kurie vienai ar kitai bendradarbiavo Hitlerio kare prieš Jungtines Tautas. Mes griežtai priešingi teikiame pagalbas tiems, kurie sunkioje karo padėtyje buvo mūsų priešų tarpe.

Visus ALDLD 2-ro Apskričio Narius

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Antro Apskričio delegatai, susirinkę į metinę konferenciją, sausio 12, 1947 metais, 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y., tariame savo žodį į visus mūsų narius ir simpatikus.

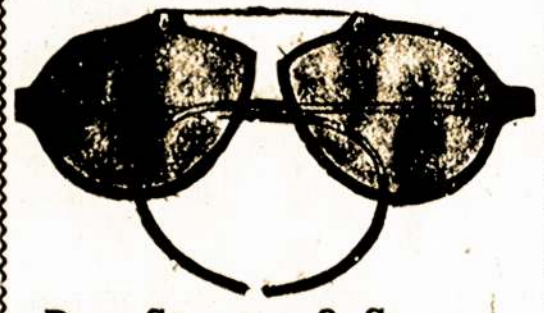
Draugės ir Draugai! Siemet sukanka 400 metų nuo pirmosios lietuvių kalboj atspaudintos knygos. Mes užgiriame Centro Komiteto darbą, kad paruošė tuo klausimu paskaitą ir raginame ruošti atžymėjimui tos sukakties parengimus.

Mas raginame visus narius tuojau mokėti duokles, pagyventi kuopų susirinkimus ir veikimą. Apskričio konferencija nutarė, kad vajuos laikui, kuris prasideda su vasario 1 diena ir tęsis iki 1 d. gegužės, kiekviena kuopa gautų po naują narį ant kiekvieno 5 narių skaičiaus.

Mes raginame kuopas energingai rengtis prie Draugijos suvažiavimo, kuris įvyks 29 d. kovo, 1947 metais, Brooklyn, N. Y.

Apskričio konferencija užgria Centro Komiteto finansus.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Darome ir Pritaikome Akinis

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8842

ADAM V. WALMUS, D.D.S.
DAKTARAS—DENTISTAS

VALANDOS:
9 A. M. — 12 N.; 1 — 8 P. M.
Išskiriant trečdientį ir sekmadienį.

650 5th Ave., kamp. 19th St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. SOuth 8-5589.

Matthew A. BUYAUSKAS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 LAFAYETTE STR.,
Newark, N. J.
Tel. MARKET 2-5172

F. W. Shalins
(Shalinskas)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteikiame nemokamai visose dalyse miesto.
Tel Virginia7-4499

Joseph Garszva
Undertaker & Embalmer
Manager
JOHN A. PAULEY
Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 8-9770

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies

Mes taigpi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreiptis

Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

REKORDAI
"Visokių Rūšių"
Artificialės Gėlės
Pasveiklinimų Kortelės
Dabar — Specialiai — Dabar
"Kol Dar Jų Yra"
VALETAI
Vertės \$5.00, Tik \$1.50
Pas
Melody Lane Co.
465 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS,
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

Fotografas

Traukiu pavelksius familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus pavelksius ir krajavais sudarau su amerikoniškais. Reikalai esant ir padidinti tokiu dydžiu, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliauju įvairiom spalvom.

Kampus Broadway ir Stone Ave. prie Chaucey St., Broadway Line

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn,
Tel. GLEnmore 5-6101

K. VENCKUS
LIETUVIS PIANO TUNERIS

Perbudavoja pianus iš didesnių į mažesnius, Spinnet Style, sutūnina. Atlieka visokius reikalingus pataisymus ir nuklekuriuoja.

L. I. PIANO TUNING & REPAIRING CO.
9152 GOLD STREET,
OZONE PARK, N. Y.
Tel. Michigan 2-3123

VITAMINŲ SANDELIS

Pirkdamas iš mūsų Vitaminus Wholesale kainą po tūkstantį ant skydo ne ti apsaugosi kūną nuo slogų ir kitų kvarabų, bet ir sutaupsis namąda dėl ir pinigų. Tik pagalvok ir nieko nelaukdamas pasirūpink sūsti užsakyti šiandien, kol dar nepervėlu.

1. Balanced Brand Vita-O-Minera Tablets kaip (multiple vitamins and minerals) susideda iš 12-tos Vitaminų ir 6-šių mineralų. Užtenka tik trijų tablečių lių į dieną. Naudinga yra vartoti kiekvienam, per apskritus metus, dėl susipirimo nuo viso kūno ausinių. 100 Tablečių \$2.00, už 1000 \$12.00. Pašto išlaidas mes apmokame.

2. Balanced Brand Veg. Broth. Jeigu atsidodo jums kava gerti arba jautiesi visados nervuotas ir erzus tai be atdeliojei kuri yra sudaryta iš 10-ties įvairių daržovių ir miltelių pavydala, sveika ir skani yra dėl kiekvieno, seno ar jauno, taig tinkama yra vartoti per apskritus metus. Iš Veg. Broth galima padaryti skanią greivę prie mėsos. Tad jeigu brangini savo sveikatą ir nesijauti 100% sveikas ir gyvas tuojaus pasirūpink įsigyti ir po kiekvienu valgiu gerk vietoje kavos. 5 kvadrantų valgiu per visus metus su prisūtinimu tik \$5.50.

3. Balanced Brand Vitamin A, D, ir E Tablečių naudinga yra kiekvienam, ypatingai tiems, kurie tankiai slogas pagauša, žiemą arba vasarą. Taipgi gerai yra dėl sustiprinimo akių. 500 Tabs. \$5.00; 1000 Tabs. tik \$8.50

4. Balanced Brand Vitamin & Mineral Tablets susideda iš 8-nių Vitaminų, ir 6-ty Mineralų, 6 tablečių į dieną, už 1000 tik \$6.00.

5. Balanced Brand Garlic & Parsley Tablets, turinties Aukštą kraujo spaudimą, 1000 tablečių tik \$3.40. Pašto išlaidas mes apmokame.

6. Balanced Brand Vitamin E Wheat Germ Oil; Vartok jeigu turi atbukus protavimą arba neveiklius tyliškus organus; už 16 oz. bonkų (pint), tik \$7.75. Q. \$12.75.

Vitaminus siunčiame paštu į visus kitus miestus ir apmokame pašto išlaidas.

WONDER LIVE FOUNDATION
6164E—Metro Sta., Dept. C, Los Angeles 55, Calif.

sinę kampaniją į knygų fondą ir nutarė, kad kiekviena kuopa iki suvažiavimo aukomis ir pelnu nuo parengimų sukeltų į šį fondą po dolerį ant kiekvieno savo nario.

Rezoliucija Amerikos Demokratinio Teisių Reikalė

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Antro Apskričio delegatai, susirinkę į metinę konferenciją, 12 d. sausio, 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y., atstovaudami New Yorko ir New Jersey valstijų lietuvius — nutarė:—

Kadangi, vos spėjo atsidaryti kongreso ir senato posėdžiai, kaip republikonai ir pietiečiai "demokratai" tuojau įnesė tokias rezoliucijas, kurių tikslas yra atimti Amerikos darbininkams teises, organizuoti į darbo unijas ir streikuoti apgynimui savo reikalų. Tų bilių tikslas yra padaryti nepakenčiamas gyvenimo sąlygas darbininkų ir jų šeimynų, idant fabrikantai galėtų dar didesnius pelnus pasidaryti.

Kadangi, toki biliu yra prieštaraujanti Amerikos Nepriklausomybės Paskelbimo, Teisių Biliaus, Konstitucijos ir Wagnerio Akto dvasiai, tai mes protestuojame prieš tuos anti - demokratiškus, anti-amerikoniškus bilius.

Mes kviečiame visus piliečius apsiungti prieš anti-amerikoniškus bilius apgynimui laisvės ir demokratijos tradicijų.

Mes pasisakome prieš didelių sumų pinigų cikvojimą karo reikalams ir stojame už tai, kad daugiau būtų skiriama pinigų naujų gyvenamųjų namų statybai, mokslo ir sveikatos reikalams, upių aptvėrimui ir kitiems naudingiems visuomenės gerovei reikalams.

Bridgeport, Conn.

Kas Bus Bridgeport, Conn. Sausio 18 d., 1947, įvyks LDS 74 kuopos (suaugusių) ir jaunuolių LDS Klubo smagūs ballius.

Vieta: 407 Lafayette Str., Lietuvių Jaunų Vyrų Draugystės Salėje.

Pradžia 7:30 val. vakare.

Vasario 8 d., 1947, bus perstatyta nepaprastai gražus veikalas "Mikšių Svajonės" arba Mikšių Tragediška Komedija.

Vieta: Lietuvių Jaunų Vyrų Draugystės Salėje — 407 Lafayette St., Pradžia vaidinimo — 7:30 val. vakare. Įžanga tik 50c asmeniui.

Ruošia vietinė ALDLD 63-čia kuopa.

Vasario 15 d., 1947, įvyks LDS vietinės jaunuolių kuopos smagūs šokiai. Tai bus Valentino dienoj. Pramogos vieta taip pat 407 Lafayette Str., Jaunų Vyrų Draugystės Salėje. Pradžia 7:30 val. vakare.

Petras.

Tel. TRObridge 6330
DR. JOHN REPSHIS
(REPSYS)
LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.
278 Harvard Street
kmp. Inman St., artl Central Str.
CAMBRIDGE, MASS.

KĄ DARYTI DEL SKAUSMŲ REUMATIZMO ARTHRITIZO

Jeigu jūs kenčiate nuo NUGAROS SKAUDĖJIMO, RAUMENŲ GELIMO, SCIATIKOS, STRENU SKAUSMU, NEURALGIJOS, SĄNARIŲ SUSTINGIMO, NEURITIS, FODAGROS ir t.t., PABANDYKITE RADE TABLETS dėl gerų paguokių. Mes norime, kad jūs pamėgtumėte RADE TABLETS (BANDOMA JI KEISTI) be jokių išėjimų. Ne siųskite pinigų, o tiksliai savo vardą ir adresą, tad mes jums tuoj pasiųsime tablečių, visą nurodymą ant pakelio. Niekas jums ne išduos, nei nepateis.

NORTHWAY PHARMACAL CO.
489 North Street
ROCHESTER 5, NEW YORK

BIZNERIAI, SKELBKITES LAISVĖJ

Philadelphia, Pa.

Kai turėjų klasė suseraga, tai saukiasi prie feleerų, kad ją pagydytu. Bet tie feleeriai, nežinodami ligos priežasties, dar daugiau ją susargdina. Štai "Inquirer" praneša, kad Anglijos darbininkai atsiskak pristatyti mėsos dėl ponų, tai karalius pasiuntė savo gvardiją, kad atvežtų mėsos. Jeigu jau reikia gvardiją statyti prie darbo, tai Anglijoje ponams prasti pyragai.

Francijos premjeras senelis Blum laksto, lėkioja virš debesų, ieško pagalbos. Jis nusiskubino į Angliją pas Atlee, bet jis nežino, kad Atlee dar daugiau serga, negu Francija.

Ryme ponai bėga iš valdžios, nes prasti pyragai Italijoje. "The Philadelphia Bulletin" praneša, kad vienas jaunikaits norėjo nusizdyti Svento Petro bažnyčioje prie spaviednyčios. Iš tos priežasties per kokį laiką bus bažnyčia uždaryta.

Vienybė praneša, kad yra dedamos pastangos partraukti iš Vokietijos pabėgėlių operą į Ameriką, kad palinksmintų lietuviškus ponus. Bet reikia daug pinigų turėti, kad juos partraukti, o ponai labai skūpūs.

Varydienis.

HOLBROOK, MASS.

Vieša Padėkavonė

Gerbiama Laisvės Redakcija, maloniai prašau vietos dienraštyje Laisvėje, kad patalpintumėte surašą dovanų, kurias prisūtiems geraširdžiai draugai ir draugės:

Nuo LDS pirmos apskrities \$5.

Mary Andriulienė iš Cambridge, Mass. \$1.

P. Baronas, iš Montello, Mass. \$1.

A. Sabulienė, iš So. Boston, Mass. \$3.

John Ragauskas, iš Shelton, Conn. \$10.

J. V. Margaitis, iš Windsor, Can. \$2.

A. J. Meškis, iš Ozone Pk., N. Y. \$2.

F. Kazokienė, iš Jamaica, L. I. \$5.

Prisiuntė M. Sučackienė, iš Worcester, Mass. nuo 155 Motery LLD kp. \$10.

Širdingai ačiū už dovanas.

John Burba.

ZINIOS IS LIETUVOS

Prekybos ir Visuomeninio Maitinimo Profesjonjos Konferencija.

KAUNAS. — Šiominis dienu mis įvyko Prekybos ir visuomeninio maitinimo profsajungos Kauno miesto organizacijos konferencija.

Pranešimą apie miesto organizacijos veiklą per atskaitinį laikotarpį padarė Kauno miesto Prekybos ir visuomeninio maitinimo darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas Vaičiūnas. Pažymėjęs didelius uždavinius, iškilusius ryšium su stallinio penkmečio plano vykdymu, pranešėjas smulkiai išnagrino miesto profsajunginės organizacijos darbą.

Dėl Vaičiūno pranešimo prasidėjo aktyvios diskusijos. Konferencijoje kalbėjo maitinimo komiteto pirmininkas drg. Urbonavičius, "Valgio" tresto vietos komiteto pirmininkas Krepšas, "Paramos" bazės vedėja d. Tumėnienė, Karinės prekybos planavimo skyriaus viršininkas d. Kofidovas ir kiti. Iš viso diskusijose dalyvavo 15 delegatų.

Profesinės organizacijos konferencijos dalyviai, apsarvę miesto organizacijos darbą, priėmė išsamią rezoliuciją, siekiančią įvykdyti VPSCT XIV-tojo ir XV-tojo plenumų nutarimus. Buvo išrinkta nauja miesto komiteto plenumų sudėtis ir revizijos komisija.

Paryžius. — Anglija ir Francija tarsis dėl sąjungi nės sutarties.

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

NEBUS

Nuobodaus momento kada jūs dirbsit šį idomų darbą

Ateikite ir Stokite į Mūsų Linksma Atmosferą

LA RESISTA CORSET COMPANY
305 Railroad Ave., Bridgeport, Conn.

Patyrusios Viena Adata Operatorės
Arba Mes Išmokysime Pradines Nuolatinis Darbas

DAILIOSIOS RANKŲ DARBO DEZES
REIKALINGOS MOTERYS DARBINIKĖS PATYRUSIOS IR BE PATYRIMO

Puikiausiu instruktojamoms be patyrimo tame amate. Pasitarkite su mumis pradedant pirandienį, baigiant penktadienių tarp 9 A.M. ir 5 P.M. po atnaušiu

1100 ADAMS ST. HOBOKEN, N. J.

Unijinė Dirbtuvė

SEPTYNIOS DIENOS APMOKAMŲ SVENČIŲ APMOKAMOS VAKACIJOS

Pomirtinė ir Nelaimėje Apdrauda
Ligoje ir Nelaimėje Savaitėmis Pašalpos
Ligoninės ir Chiroginės Pagalba

SHOUP-OWENS, Inc.

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

Automobile Body Man & Sheet Metal Worker Also Auto Mechanics

Turi būti patyrę prie Buick Automobilių Geros Darbo Sąlygos. Gera Alga Nuolatinis Darbas.

Kreipkitės Asmeniškai arba Telefonuokite

MR. PECHIN, NORRISTOWN 3580
MANN MOTOR CO., BUICK DEALERS
Marshall & Markley Sts., NORRISTOWN, PA.

SUPERINTENDENT

Reikalingas dirbti plėkščių metalo fabrike. Turi būti galintis pilnai sutvarkyti press brakes, dies, punch presses ir elektros žaga korparacijos žirkles, Parašykite, nurodykite savo patirtime ir t.t.

Kreipiamiesi adresuokite:

WALTER C. WILLIAMS CO.
P. O. BOX 206
WILKES-BARRE, PENNSYLVANIA

APTARNAUOTOJAS
ABELNAM LIGONINES DARBUI PATYRES NUOLATINIS DARBAS GERA ALGA

N. J. ORTHOPEDIC HOSPITAL & DISPENSARY
179 LINCOLN AVE. ORANGE, N. J.

PAPRASTI DARBININKAI

Prie skrepy geležies darbo 81 VALANDA

NUOLATINIS DARBAS

THOS. G. WATSON, INC.
16TH STREET, KAMPAS 2ND AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

LICENSES—WHOLESALE AND RETAIL Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. GB 12429 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 160 Willoughby Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CHRISTINE DE FRANCO
160 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 12322 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 8106 — 15th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

LOUISA CAPASSO
8106 — 15th Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 12296 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 720 Bedford Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

ARMEN BANDAZIAN
720 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.

Washington.— Nei demokratai nei republikonai nepaskyrė darbiečio kongresmano Vito Marcantonio į joki kongresinį komitetą. Newyorkietis Marcantonio išrinktas kongresnan ant bendro Darbo Partijos ir demokratų tikieto.

J. J. KASKIAUCIUS, M. D.
580 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

GRADUATE NURSES
ABELNAM LIGONINES DARBUI GERA ALGA

8 VALANDŲ DIENA BONAI UZ NAKTINI DARBA

N. J. ORTHOPEDIC HOSPITAL & DISPENSARY
179 LINCOLN AVE. ORANGE, N. J.

MASINŲ OPERATORES

Gera Alga
40 Valandų Savaitė

Dirbti Prie:

"Beauty Rest Mattresses"
Kreipkitės po 8:30 A.M.

SIMMONS CO.
Brunswick Ave.
ELIZABETH, N. J.

Vaziuokite No. 62 Busu S. Broad St., Elizabeth, jei traukiniu, tai nuo Broad St. Busu 28 iki Bayway

STALŲ APTARNAUOTOJOS

Pastovus Darbas
Taisyti daliai laiko gale savaitės. Ideališkos darbo sąlygos.

HOWARD JOHNSON'S
Main and Huguenot Sts.
New Rochelle, N. Y.
Tel. NEW ROCHELLE 2-5076

TYPISTS

PRADINES AR PATYRUSIOS PASTOVUS DARBAS

Proca pakilimams. Linkamos darbo sąlygos. 5 DIENŲ SAVAITE ALGA PAGAL SUTARTI. PASITARIMAI 9 A.M.—6 P.M.

DUN and BRADSTREET, Inc.
15-17 KING STREET—CIOS LUBOS
MIDDLETOWN, N. Y.

PRANESIMAI HARTFORD, CONN.

Lietuvių A. P. Klubo susirinkimas įvyks sausio 20 d., 7:30 v. v. Nariai dalyvaukite šiam susirinkime, bus išduotas pilnas raportas, klubo narių ir finansų stovis. Taipgi nauja valdyba ir veikiantieji užims savo vietās. Tikuos, kad J. Pilkauskas, išbuvus klubo pirmininku per 10 metų, išduos raportą iš atliktųjų savų darbų dėl klubo ir visuomenės labo. — Klubietis. (14-15)

SO. BOSTON, MASS.

Dienrašcio Laisvės naudai bankietas įvyks sekmadienį, sausio (Jan.) 26 diena, 318 Broadway. Pradžia 5 val. vakare. Bus skanūs namie gaminti valgiai ir graži muzikalė programa. Dainuos Ignas Kubiliūnas, Ruth Gitzus ir Ema Chulada, pūstinistė, iš Bedford, Mass. Rengia ALDLD 2-ra kuopa ir kviečia visus dalyvauti, paremti savo mylimą dienrašči Laisvę ir smagiau su draugais praleisti vakarą. Tikietas \$2.—Rengėjai. (14-15)

BAYONNE, N. J.

LLD 212 kp. susirinkimas įvyks sausio 21 d., 7:30 v. v., 2 West 22nd St. Draugai, yra svarbių dalykų, kurie mus visus paliečia apkalbėjimui. Tad būtinai dalyvaukite šiam susirinkime. — P. Janiūnas, Sekr. (15-16)

Peiping. — Vyksta teismas prieš du Amerikos marininkus. Jie kaltinami, kad išžagė chinetę studentę.

Mokytojai Prašė Majo- ro Paremti Jų Programą

New Yorko mokytojai įteikė majorui William O'Dwyer keturis pasiūlymus su prašymu juos paremti. Mokytojų pasiūlymai mokytojų ir mokyklų sistemoms gerovei yra:

Kad pinigai, kiek jų bus gauta iš valstijos (gub. Dewey rekomendavo skirti po \$300), tuojau būtų pridėti prie mokytojų algų.

Kad praėjo liepos mėnesio 1-mą pridėtieji bonai būtų skaitom reguliariu algos priedu.

Kad majoras prašytų švietimo tarybos priimti budžetą patenkinantį pilnai visus mokyklų sistemoms reikalavimus, o neatsidėtų ant trupinių, kiek jų gub. Dewey teiks nuberti.

Kad O'Dwyer imtųsi vadovauti kovai išgelbėti miesto mokyklų sistemą. Mokytojai prašė, kad O'Dwyer atsiųskų tų į valstijos seimelį atstemi Dewey bilių, kaip nepatenkinantį mokyklų sistemoms reikalavimų. Gub. Dewey pasiūlymai bus svarstomi šį pirmadienį.

CIO Mokytojų Unijos mokyklų atstovų konferencija nutarė ruošti maršavimą į Albany vasario 10-tą, jeigu gub. Dewey atsisakys skirti viešas diskusijas mokytojų reikalavimams svarstyti.

Mokytojai reikalauja teikti iš valstijos išdo daugiau paramos mokykloms ir pakelti mokytojų algas, kad jų vertybė prilygtų tam uždarbio kiekiui, koks buvo pirm pakilimo pragyvenimo kainų.

Mokytojų Unija taipgi išsiskė mokytojų masinį susirinkimą prie švietimo tarybos būstinės, 110 Livingston St., Brooklyne, sausio 17-tos popietį.

Gardene Aiškina Svarbias Mūs Šalies Darbininkų Problemas

Koks tas naujasis prieš darbininkus bilius ir kokia jo reikšmė visam mūsų šalies gyvenimui, bus plačiai aiškinama Madison Square Gardene šio trečiadienio vakarą, sausio 22-rą.

Vakaras rengiamas paminėti Lenino, pasaulio darbininkų vado mirties sukaktį. Rengia Amerikos Komunistų Partijos newyorkietis skyrius

Greta nacionaliųjų ir vietinių Komunistų Partijos vadų, kalbės profesorius J. B. S. Hal-dane, pasauliniai garsūs angly mokslininkas. William Z. Foster, nacionalis pirmininkas, aiškina Jungtinių Valstijų darbininkų problemas, kaip jos matomos marksistinio-leninistinio mokslo šviesoje. Bus ir meno programa.

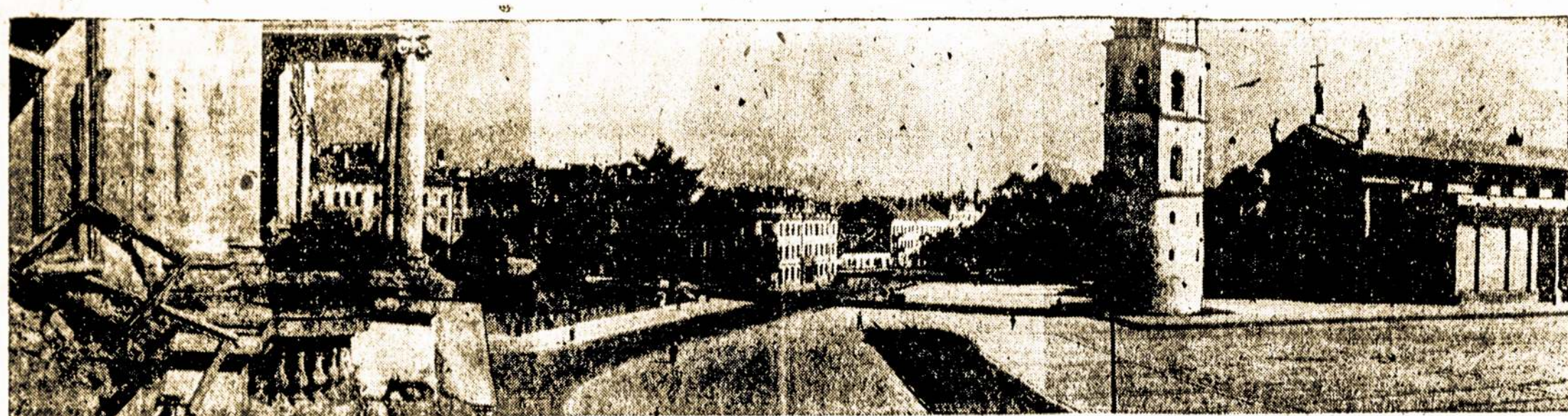
Lietuviai dalyvaus masiniai, kaip rodo desėtkai lietuviuose parduotų tikiety. Lietuvių Komunistų Klube dar randasi pluoštas tikiety po 60c, \$1 ir \$1.20. Prašome įsigyti pas klubiečius.

Klubo Narys.

Pardavinėje Vogtas Laikrodžių Dalis

Philip Adelman, auksorius, turis krautuvę 86 Bowery, New Yorke, areštuotas kaltinimu, kad jis žadėjęs priimti-pirkti vogtus laikrodžiams vidurius. Prie jo atsekė areštavus Frank Di Giovanna, operatorių poolruimio, 105 Wil-son St., Brooklyne. Di Giovan-na kaltinamas bandęs juos parduoti.

Federaliai agentai sako, kad čia rastieji 500 vidurių esą dalis išvogtųjų \$500,000 vertės vidurių iš laivo Yaka praeitą lapkritį. Dėl tos vagystės jau 32 asmenys esą areštuoti ir \$60,000 vertės prekių atgauti.

Gedemino Aikštė Vilniuje, Lietuvos sostinėje, kur amerikiečių lietuvių parama ne už ilgo bus įrengtas Tiriamosios Medicinos ir Vėžio Ligos Institutas. Šį sekmadienį, sausio 19-tą, brooklyniečiai rengia paskutinį koncertą ir balių to Instituto paramai.

Mitybos Klasės

Raudonasis Kryžius, naujai įrengtoje virtuvėje, pradėjo mitybos klases šeimininkėms. Ikyks antradienių popiečiai, 2 val., 57 Willoughby St., per 9 savaites. Aiškina gaminimą valgių su "pressure" cooker-ju, kepimą duonų ir pyragų.

Taksikui susidūrus su sunk-vežimiu, New Yorke, sužeistas brooklynietis taksiko vairuo-tojas William Šelix ir jo veža-masis Nathan Furman.

WARNER BROS. DRAMATISKA FILMA PAGAL FANNIE HURST'S GARSIA APYSAKI! Sujudinti... Dramatiška... John CRAWFORD Oscar LEVANT "HUMORESQUE" Šiame filme! HOLLYWOOD Broadway ir 51 St.

MATYK NAUJAUSIAS SENSACINGAS ŽINIŲ FILMAS! Palestina: Matyk angliu perkraustant 750 žydu pabėgėlius iš Cyprus stovyklų į Zardija žemę, saugai tokią atvežėles kovoti! Portugalija: Matyk Iulijus ex-ekaraliu Humbertu apsigyvenant Lisbone! London: Matyk ginčus visų šalį dėl karalaitės Elizabethos susiliedavimo! Tokio: Matyk 500,000 japonų protestuojant prieš naująjį Yoshido kabinetą! Matyk generolą MacArthurą gaunant aukščiausią Francijos me-dalį! Matyk Tokio gatvę, gresiančią 61 būvėnėm! Matyk naują žiniškį March of Time filmą, "THE AMERICAN COP." Atviro ir idomios diskusijos apie pokarinę piktadarystę bangą ir naujausias žinių filmas iš pichojo pasaulio! Pulkianis judžia mieste! EMBASSY NEWSREEL THEATRE, Broadway ir 46 St.

Puikioji Istorijos Filma "Tschai-Spalvomis! Paramount's epika istorija apie Aukščiausią Valstijos pradžių! Galia... Puiki... Nuostabi... Dramatiška... Pilna romanso! RAY MILLAND * BARBARA STANWYCK HARRY FITZGERALD "CALIFORNIA" George Coulouris, Albert Dekker * Anthony Quinn Egrišk puikias dainas, kurios virpino milijono širdis! RIVOLI Broadway ir 49th St.

Paramount's Tobula 2 už 1 Program! Tobula naminė komedija! Smagiusia moteryste... Gyviusia meile... Garsiausiu juokais! Loretta Young David Niven "THE PERFECT MARRIAGE" Eddie Albert * Charlie Ruggles * Zasu Pitts * Ir šaunus asmenų vaidinimas scenoje * The Mills Brothers * Olga San Juan * Tim Herbert ir EXTRA: Elliot Lawrence ir jo Orkestras. Vidunakti rodoma kas naktį. PARAMOUNT Broadway ir 43 St.

PAVOJINGIAUSIAS ZMOGUS PASAULY! ...Gresmingiausiu istorijoj adresu! Matyk greitai-judancią, veiksmų pilną dramą šnipavimo ir anti-šnipavimo... iš tikrovės ir laiku! James Cagney "13 RUE MADELEINE" Annabella * Richard Conte * Frank Latimore * Ir puikus asmenų vaidinimas scenoje * Pirmą syk teatre pasirodanti Gracie Fields THE DEBONAIRS * BEATRICE SECKLER Ekstra: ARTHUR BLAKE ROXY 7th Ave. ir 50th St.

P.M.—Nuostaba regėjimui... techniškai burta!... Kur tik rodoma, visur laimi publikos džiaugsmo laimėjimą. Dovaną šventėm iš Rusijos! Artkino perstato Stone Flower A film of indescribable beauty 4-ta Savaitė STANLEY 7th Ave. N.Y. DOORS OPEN 8:45 A.M.

Koncertas ir Balius

Broljai ir Sesutės, Lietuviai!

Iki šiol jūs gausiai ir masiniai ateidami rėmėte Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto mažus ir didelius parengimus. Taigi, dar ir paskutinį sykį mes jus kviečiame, ateikite į šį koncertą sausio 19 dieną, kad padarius jį masiniu ir istoriniu.

Visas tas mūsų darbas ir aukos bus užrašyta į Lietuvos istorijos lapus, Lietuvos žmoniš niekad to nepamirš.

Koncerto programa bus įvairi ir graži. Programoje dalyvaus:

Aido Choras, po vadovystę G. Kazakevičiaus;

Aido Vyru Choras, po vadovystę R. Feiferio;

Aido Choro Merginų Seks-

tetas, po vadovystę A. Stasiu-naitės;

Solo dainuos Lillian Bastytė; Albinas Augulis, armonis-tas, graijs akordinu; Skambins mandolinų orkes-tra Vyurėlis, po vadovystę Židžiūno;

A. Bimba trumpai praneš-tai, kas jau atlikta Lietuvos pagalbai.

Koncertas' atsibus Ukrainų National Home, 218 Grand St., Brooklyn, N. Y. Prasidės apie 4 val. po pietų. Įžanga 75c (įskaitant taksus). Auko-gnebus renkama.

Turintieji dovanoti Lietuvos žmonėms drabužių ir čėvery-kių, prašomi atvežti atvykstant į pramogą. Čia priimsime ir užrašysime.

Po koncerto galėsite pasi-šokti, įsigerti ir pavalgyti, mū-sų patyrusios gaspadinės pa-darys skanių valgių, kurių ga-lėsite nusipirkti.

Kviečia LPTK, Brooklyno skyrius, Pirm. J. W. Thomsonas.

Skelbia Rėdų Kontro- lės Savaitę

New Yorko piliečių ir gy-ventojų nepaprastasis komite-tas rėdų kontrolės klausimais skelbia rėdų kontrolės sargy-bos savaitę. Ji prasidės vasa-rio 24-tą.

Nors veikla už palaikymą rėdų kontrolės, už saugius namus vedama be pertraukos, tačiau koncentruotos veiklos savaitė pagelbės informuoti daugiau žmonių ir gauti jų pa-ramą. Komitetas kreipsis į vi-sas unijas ir kitas masines or-ganizacijas talkos apsaugai biednioko ir vidutinio gyvento-jo namų.

Du berniukai, 7 metų, pri-gėrė jūžus ledui ant prūdo prie Locust Valley, L. I. žie-ma šiemet šilta, ledas pavojingas.

Notice is hereby given that Betty Lou Underwear Company, Inc., of Brooklyn, N. Y., has registered its trade-mark "Betty Lou" with the Secretary of State of New York, to be used on clothing.

DIENRAŠČIO LAISVĖS Prenumerata Jungtinėse Valstijose \$7.00 Metams \$3.75 Pusei Metų Kanadoj ir Pietų Amerikos Valstybėse \$8 Metams ir \$4.00 Pusei Metų Europoje ir Kituose Toli-muose Kraštuose \$9.00 Me-tams; \$4.50 Pusei Metų

JONAS LAZAUSKAS Užlaiko Valgių ir Gėrimų Įstaigą DEGTINES - VYNAI - ALUS PUIKI SALIUKĖ SU ATSKIRU ĮEJIMU, PATOGI GRUPĖMS PASILINKSMINTI 337 St. Nicholas Avenue Brooklyn, N. Y. Kampas Palmetto St. Tel. EVergreen 2-9141

Nuteisė Šovusių į Būrį Žmonių

William Davidson, kitaip ži-nomas po vardu Gangy, nu-teistas 20 iki 40 metų kalėti už šovimą į būrį negrų, stovi-niavusių ant šaligatvio prie-sais groserne, 361 Livonia Ave., Brooklyne, praėjo rug-pjūčio 3-čią.

Tame šovime buvo sužeistas ten gyvenęs James Daniels, 35 m., ir Raymond Barnes, 8 metų, 128 Thatford Ave. Pa-šautieji abu negrai.

Darbininkų o r g a n i z a c i j o s tuomet stipriai iškėlė reikala-vimą nubauti blogdarį. Buvo nužiūrėta, kad tai galėjo būti tikslus organizuotų blogdarių šalkos užsiuntimas valkiozo tikslu sukurstyti rasines riau-šes.

Nuteistasis, 41 metų, turėjo rekordą 27 areštų nuo 1920 metų, bet niekad pirmiau ne-buvęs nuteistas kalėti ilgiau poros mėnesiu. Teisėjas Leibowitz išnešė šį nuosprendį.

World Tourists, Inc.

(Isteigta nuo 1927 m.) PERSIUNČIA PUNDELIOUS naujų, senų drabužių ir kitų daiktų į Visas Sovietų Sąjungos dalis apmokėtai iš anksto munitais kaip ir visuomet

1. MES taip pat chemika-lais išrūkome drabužius ir gauname Sveikatos Tarybos lūdiimą.
2. MES sumažiname savo lėšas.
3. MES turim įrengimus ge-riausiai jums patarnauti.
4. MES apdraudžiamė siun-tinius.

Dėl platesnių žinių rašykite, telefonuokite arba ateikite. WORLD TOURISTS, INC. 18 W. 23 St., N. Y. Tel. Orchard 4-4600

LITUANICA SQUARE RESTAURANT Steven Augustine & Frank Sanko SAVININKAI PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE PAUKSTIENOS PIETOS ANTRADIENIAIS Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių ATDARA KAS DIENĄ IR NAKTĮ APART SEKMADIENIU 282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 4-9612

BULOVA! Didelis Pasirinkimas Laikrodžių ir kitokių Daiktų DEAN 15 Jewels... \$2475 PATRICIA 17 Jewels... \$2475 CAMBRIDGE 18 Jewels... \$2975 BEATRICE 17 Jewels... \$2975 ROBERT LIPTON, Jeweler 701 Grand St. Brooklyn, N. Y. Tel. 692. 2-5178. (Arti Graham Ave.) Atdara Vakaraus.